If undelivered return to:
"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.
Sworn circulation 17,000
Issued every Tuesday
Subscription rate:
For members yearly $0.84
For nonmembers $1.60
Foreign Countries $3.0
Telephone: Randolph 3912

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
Entered as Second-Class Matter December 12th, 1923 at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24, 1912

Največji slovenski tednik v Združenih Državah
Izhaja vsak torek
Ima 17,000 naročnikov
Naročnina:
Za člane, na leto.....$0.84
Za nečlane $1.00
Za inozemstvo $3.00
NASLOV
uredništva in upravništva:
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, O.
Telefon: Randolph 3912.

ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917. AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

ŠT. 18. — NO. 18. CLEVELAND, O., 4. MAJA (MAY), 1926. Leto XII. — Volume XII.

IZ URADA GL. PREDS.

KAKŠNO JE NAŠE RAZMOTRIVANJE?

MOJE MNENJE

radi operacijske in poškodninske naklade.

Za tekoči mesec imamo razpisano 50 centov posebne naklade za sklad, iz katerega plačujemo za operacije, poškodnino in odpravnino. Naklada je najneprijetnejša nadloga v našemu poslovanju. Plačati naklado v društvu nas bolj jezi, nego vsaka druga stvar, ki jo moramo plačati. Nič nam ni za 50 centov, ako jih damo za kaj drugega, magari večkrat na mesec, ali plačati jih za naklado, to nas pa zelo jezi, in to neradi pozabimo.

Meni se pa vidi, da je ta naklada prišla baš pravi čas. Ta naklada je prišla ravno prav za naše razmotrivanje, da bomo začeli malo misliti, in se na konvencijo pravilno pripraviti. Spominjam se vseh konvencij, na katerih smo pretresali radi operacijske podpore, jaz sem bil velikokrat v opoziciji napram številnim operacijam, katere so nekateri vsiljevali, da naj jih Jednota izplačuje. Na vsaki konvenciji smo jih nekaj pridejali; vedno več obveznosti smo jemali na sebe, in danes nosimo že tako veliko butaro, da omagujemo pod njo; sedaj je razpisana za njo naklada.

To vam omenjam radi tega, ker bomo tudi na prihodnji konvenciji zopet o tem pretresali. Zopet bodo prišli delegatje, kateri bodo zahtevali še nova izplačila, ali nove vrste operacije za izplačilo iz Jednotine blagajne. In naj stori konvencija kakor hoče, rečem le to, da bomo morali vse obveznosti tudi plačati. In radi tega je ta sedanja naklada za nas pravi opomin. Nobenih debat ne bo potreba na konvenciji, rekli bomo: "ovca cela in volk sit, ne more bit'." To se pravi, da iz nič ni nič. Ako hočemo izplačevati, si tako uredimo, da bomo tudi vplačevali. Lahko je staviti predloge in svetovati vsakojake nove operacijske podpore, ali zelo težko je plačevati izvanredne naklade. To sem vam napisal radi tega, ker sem že slišal, da se bodo nekateri zopet poganjali, da naj Jednota plača še za druge operacije; zatorej bo treba, da bomo iznašli, na kateri način kake nove vrste dohodke v ta namen. Toliko o operacijskem skladu. Sedaj pa k razmotrivanju.

Bitka radi novega imena K. A.

Ko je glavni odbor, na januarski seji, soglasno odobril točko, naj se ime Jednote "Kranjska" spremeni v "Amerikanska" ali v "American," je bil brez vseh ovinkov mnenja, da ne bo tukaj niti dva odstotka opozicije od strani društev in članstva. Vsi smo si bili popolnoma svesti, da bo ta točka z največjim odobravanjem sprejeta z največjim veseljem in pa nam v priznanje. In danes? Kaj slišimo? Namesto, da je bila točka v resnici sprejeta, je postala prava opozicija vsemu drugemu sodelovanju in pripravljanju za bodočo konvencijo. Postala je pravi centrum ali "tarča," v katero streljajo. Kar smo smatrali, mi glavni uradniki za najbolj umestno in potrebno, so nekatera društva direktno zavrgla. Jaz se temu ne morem prečuditi. Jaz tega ne morem razumeti. Vem pa dobro, zakaj se gre. In radi tega se bom tudi jaz malo ustavil pri tej točki, in bom podrezal v to gnezdo, da se bo vse pokazalo, kar je v njem.

Nekdo je pisal, da ni v razmotrivanju najglavnejše vprašanje rešiti to stvar, tikajoče se imena. Tudi glavni odbor ni mislil, da bo ta stvar vzela niti najmanje časa in pa prostora v naših kolonah. Ker pa smo se pri tej točki zadeli, zapičili in ustavili, je pa sedaj popolnoma potrebno, da se do kraja o njej pomenimo. Sedaj je treba, da se najprvo vprašamo in preiščemo to ime, kaj je v njem in za njem? Nekaj važnega mora vsebovati to ime, na eni in na drugi strani, to se pravi: Eno in drugo ime. Poglejmo torej, zakaj smo za njega in zakaj proti njemu. Kdo je nasproti in kdo je zanj? Kaj vsebuje to ime "Kranjska?"

Že vsi zagovorniki novega imena "Amerikanska" so dokazali in spričali jasno, da ni ime "Kranjska" absolutno nič drugega, nego kamen na potu, po katerem mi vozimo voz naše Jednote. Za nobeno korist ni vobče; za noben ponos ni nam, in nikomur tudi ne dela časti. Nas vseh ga je nekako sram, ker nimamo podlage za njega, da bi ga mogli zagovarjati pred ameriško javnostjo! Ako bi nam vsaj malo koristil, naj bi ostal kakor je, ali ker nam pa dela samo napotje, je najboljše, da se ga zamenja za onega, kateri je vreden nas in našega slovensko-ameriškega življa!

Zakaj hočemo imeti novo, bolj prikladno ime? Radi tega, da bo delalo naši Jednoti čast, ker ga bomo lahko Amerikancem razložili, kajti z vsakim dnem bomo bolj in bolj znani in razširjeni z ameriško javnostjo, in bomo še tu in tam dobili katerega v svoje vrste, ki ne bo mogel razumeti, kaj je to "Kranjska," kar to že danes ne moremo nikomur dopovedati. In tudi radi tega hočemo novo ime, da ne bo to sedanje ime žalilo one naše Slovence, kateri niso prišli iz one male deželice Kranjske, katera sploh več ne eksistira; dalje radi tega, ker smo sedaj "Ameriški Slovenci," in radi tega, ker moramo računati z bodočnostjo. Imam pisma na rokah od modrih ljudi, kateri mi pišejo:

"Veseli nas, da se poganjate za dobro in pravo idejo, da delate pravo podlago Jednoti za bodočnost; le tako naprej!"

Ako ne bo to novo ime sprejeto še na prihodnji konvenciji, bo sprejeto gotovo na poznejši. In tega mnenja je še več drugih, da bo to moralo priti prej ali slej. Ali vidite, kako neopravičeno da se protivimo sedaj? Pravimo, da bo moralo biti enkrat spremenjeno, in vendar ga nočemo spremeniti sedaj, ko bi si s tem prihranili mnogotere stroško in težave.

Mi smo torej zasigurani, da bo do tega prišlo; vemo prav dobro, in vendar pravimo, da naj še počakamo. Ali mi računamo na to, da bo potem za nas ložje in cenejše? Ravno nasprotno. Koliko bo v tem času narejenih novih zastav in banderov, novih regalij in listin, ker smo v tem času dobili toliko novih društev. Vse to bo moralo biti potem vseeno zamenjano, ako smo prepričani, da bomo vseeno zamenjali neprikladno za prikladno ime. Se daj so mnoge društvene naprave že stare, in posebno pa še regalije, skoraj več ne odgovarjajo današnjim razmeram; večkrat bodo društva kupovala nove zastave in bandera in nove regalije. Kako lahko bi bilo to sedaj vpeljati. Prav nobene zapreke je ni, korist pa je velika, ako dobro pomislite.

Ko bi imeli novo ime, bi takoj vsa ona društva, katera si bodo nakupovala svoje društvene oprave naročala po novem imenu, in vsa druga društva, katera pa imajo sedaj še dobre oprave, pa naj jih obdrže, ne da se dotaknejo novih imen. Kdor pravi, da bodo te stvari, katere so dosedaj v rabi, zgubile veljavo, ta vas samo straši; to ni res, to je samo prazen nič, in nič drugega. Vse tiste stroške, katere bi morala Jednota v resnici radi tega imena plačati, se jih obvežem jaz sam plačati, ako so stroški vzrok, da se bojite menjati ime. S tem so vam vzeta iz rok vsa sredstva, s katerimi ste pobijali novo ime, katero bi bilo Jednoti v čast, in ste zagovarjali ime, katero dela Jednoti nečast! To boste slišali kmalu v naslednjem članku.

Kdo so oni, kateri so za staro ime? To so: nekateri nevedni, ki ničesar temeljito ne pomislijo, so nekateri, kateri se hočejo s tem maščevati nad glavnimi uradniki; in največ je pa bilo dosedaj onih, ki so bili ostrašeni radi stroškov. Od kod je pa največ opozicije in nasprotja? Iz Jolieta! Tam so naredili pravo taborišče; za imenom "Kranjska" so se zabarikadirali in mečejo bombe na druga društva. V bombah je pa polno lažnjivega razlaganja in strašila, tako da so začela še druga društva posnemati te bojevnike iz Jolieta in zagovarjati kranjsko ime. Prav vsa taktika se je pričela v Jolietu, in sicer na zvit in na nepostaven način. S hrupom so zagnali krik, ostalo članstvo Jednote se je pa ustrašilo. S tem so sicer nekaj dosegli, pa to ne bo držalo, kajti razjasnilo se bo in spoznali bodo še drugi, zakaj da se gre. Ako bi bila opozicija opravičena, bi jaz ne črhnil niti besedice, ker pa v tem ne vidim drugega, nego samo zavist in kljubovanje, zato pa tudi jaz s to taktiko nisem zadovoljen. Zadej za tem imenom je tudi nekaj onih, kateri si razlagajo, da jim je to ime za "čast" (ta predmet so v Jolietu izrabljali za bombe). Tem Tem ljudem sicer jaz ne zamerim, ker so častihlepneži in nevedni, ali zamerim pa onim, ki so šli in so te ljudi nahujskali, namesto da bi jih malo podučili, da ako je za nje čast, da je za splošne Slovence v Ameriki za "nečast;" to je cela stvar, v tem je vse zapopadeno. In da se bodo pojasnila vsa obzorja, da se bodo umaknili vsi presodki, da bomo začeli tudi misliti, ne samo kopirati to, kar je diktiralo nekaj nepremišljenih Jolietčanov, sem se jaz v ta namen posvetoval z marsikaterim takim, ki več misli nego pa pove. Govoril sem z več duhovniki, vprašal sem tudi pri Hrvatih, in tudi hrvatske gg. duhovnike, vsepovsod sem od razsodnih ljudi dobil jasno priznanje, da je prememba imena neobhodno potrebna.

Enega moža, kateri je v takih stvareh gotovo najzanesljivejši, sem pa naprosil, da naj mi napiše svoje misli o tem, in sicer popolnoma z nepristranskega stališča, kaj on sodi in vidi v našem sedanjem imenu, in naj on pove, jeli potrebno, da se zamenja "Kranjsko" za "Ameriško." V tega moža imamo mi Slovenci veliko zaupanje. On nam je čast in ponos. In njegova beseda v tem bo veljala, kajti on je znan ameriški slovenski pesnik, ki je spisal in izdal že tri knjige svojih poezij, in ta je Mr. Ivan Zorman v Clevelandu. Čitajte, kaj on misli o tej zadevi:

"Slavni K. S. K. Jednoti!

"Gospod Anton Grdina, zaslužni vrhovni predsednik K. S. K. Jednote, me je naprosil, da bi izrazil svoje napristransko mnenje glede premembe imena Jednote. Prav rad. Zadeva se mi zdi dovolj važna za naše bodoče Slovenstvo v Ameriki.

Naj takoj odkrito povem, da se meni zdi to debatiranje in argumentiranje o premembi imena K. S. K. Jednote nekaj čudnega da se kar najmileje izrazim. Kako je vendar mogoče zagovarjati ime, o katerem so že pri ustanovitvi inteligentnejši naši možje čutili, da je neokusna spaka! No, pa če so ti vrli slovenski možje dopustili, da se je ta spaka obdržala zaradi ljubega miru in pa zato, da so sploh uresničili idejo Jednote, vendar ne bo mogoče, da bi Jednota še v bodoče trpela radi pogrešenega imena. Beseda "kranjsko" sploh ni naša, ampak so jo nam obesili na vrat naši nemški tlačitelji, ki so vedno skrbeli zato, da se **slovenska** in sploh **slovanska** zavest ni preveč razširjala in utrjevala. Beseda "Kranjec" je še danes v preprostem govoru v rabi kot skrajno žaljiva in poniževalna psovka. Saj čutite kaj zamorejo izrazi "zabiti Kranjec," "zarukani Kranjec" itd. Še bolj žalostna in poniževalna pa je stvar, kadar "kranjsko" razlagamo in prestavljamo v angleščini. Še danes nosimo med Amerikanci strašno breme: Krainers, Kreiners, Grainners in Greiners, in to po svoji lastni krivdi, ker smo se tako silili s kmetavzarsko zastarelo besedo "kranjsko." Uradno smo se sicer te spake zadnje čase otresli, drugače smo pa še vedno prepogosto "Greiners." Koliko poniževanja je naš narod v Ameriki že pretrpel zaradi tega nesrečnega imena!

Poglavitno pri vsem tem pa se mi zdi to le: —Odkar se je izseljevanje tako omejilo, je treba uporabiti vse mogoče pripomočke, da se ohranijo slovenske organizacije, slovenski duh. Pred leti, ko so naši ljudje prihajali trumoma v Ameriko, je bilo lahko. Živeli smo nekako brezskrbno, pomladansko življenje. Zdaj je drugače. Naš jezik umira, in kadar bodo pomrli naši starejši naseljenci, bo izginil. Lahko pa še prav dolgo ohranimo **slovenski duh.** A našim mladim Slovencem ne ugaja in ne more ugajati ime, katero jim v ameriški javnosti dela neprilike.

Otroški se mi zdi izgovor, češ, da bi s premembo imena (ene besede) nastali velikanski stroški. Jaz ne vem, koliko bi stalo. A naj bi stalo tudi tisoče, bi moralo to ime (beseda "kranjsko") izginiti ko kafra.

Pa kaj bi še nadalje razlagali. Sedaj nismo več v starih patriarhalnih razmerah, in Jednota se mora razvijati z duhom časa. Jednota je napredovala vkljub pogrešenemu imenu, a s pravim, lepim imenom bo napredovala toliko lažje. Obenem bo pa tudi z lepim, prikladnim imenom povzdigovala čast vsem Slovencem.

Prepričan sem, da bo članstvo z ogromno večino odpravilo besedo Kranjsko in jo nadomestilo z besedo Ameriška. Ali ni ime: Ameriška Slovenska Katoliška Jednota blagoglasno in vsebinsko popolno?

Iskreno pozdravljam članstvo K. S. K. Jednote in želim, da bi z novim, prikladnejšim imenom kmalu razveselilo vso slovensko javnost. Bodimo vredni vznešenih besed, ki nam jih je poklonil pesnik:

"Vesel ko jasna je planina,
ognjen ko naših brd so vina,
mehak ko sveta lipa v vasi,
krepak ko stari hrast na Krasi,
iskrenočist ko bistra Sava,
vsestanovit ko sklad Triglava
in vrl ko Belšice jeklenec,
Tak bil, tak je in bo **Slovenec.**

Ivan Zorman."

To so nepristranske besede moža, ki ve kaj da je zapisal, ki pozna naše in pa ameriško stališče, ki biva na ameriških tleh že od sedmega leta svoje starosti, in bi dal vse, da bi mogel slovenski narod dvigniti in mu pridobiti bolje ime in vpliv med Amerikanci. Pesmi, katere je on zložil, nekatere tudi vglazbil in potem prestavil v angleščino, se danes pojejo tukaj v Ameriki, da nas po istih še Amerikanci spoznajo. In kje je več prilike, da se seznanimo z ameriško javnostjo, nego je ravno v slovenski pesmi? Radi tega zasluži Mr. Ivan Zorman vse spoštovanje. Jaz ga visoko cislam in spoštujem, in vsaka njegova beseda je globoko premišljena. Vi pa sodite!

Anton Grdina,
glavni predsednik K. S. K. J.

CLEVELANDSKE NOVICE.

Razvitje nove zastave.

Eno izmed najstarejših slovenskih podpornih društev v Clevelandu, društvo sv. Vida, št. 25 K. S. K. Jednote bo obhajalo četrto nedeljo tekočega meseca (23. maja) veliko slavnost povodom razvitja nove društvene zastave. Tozadevni pripravljalni odbor je marljivo na delu. Slavnost se prične ob 2. popoldne z veliko parado v cerkev sv. Vida v svrho blagoslovljenja zastave, od tam pa v avditorij Slovenskega Narodnega Doma, kjer bodo nastopili razni govorniki od blizu in daleč; zvečer se vrši v Slovenskem Narodnem Domu sijajen ples. Na to slavnost že danes opozarjamo vse članstvo označega društva, kakor tudi ostala cenjena katoliška društva iz naše slovenske metropole. Obširen in natančen spored bo priobčen pravočasno.

I. Konvencija H. B. Z.

Naša St. Clair Ave. je te dni vsa v zastavah v počast številnim delegatom I. konvencije Hrvatske Bratske Zajednice, ki se je pričela včeraj v Slovenskem Narodnem Domu. V nedeljo popoldne se je vršil slavnosten sprejem in pozdrav delegatom, kojih je došlo 386. Tako velike in pomembne konvencije še ne pomnimo v zgodovini jugoslovanskih podpornih organizacij v Ameriki. Najbolj važno vprašanje te konvencije bo določitev glavnega stana ali urada, kajti vsled združenja bivše Narodne Hrvatske Zajednice, Hrvatske Zajednice iz Illinoisa in društva sv. Josipa iz Kansa City, se bo izbralo novo mesto za glavni urad. Najbrže bo pri tem zmagalo mesto Chicago. Konvencija bo trajala najmanj dva tedna. Na to glavno zborovanje došlo dosti naših starih znancev (delegatov) iz raznih naselbin ,ki so tudi člani naše K. S. K. Jednote.

Cenjenim zborovalcem želimo največ uspeha, da bi složno in v lepem bratstvu in pravem ameriškem duhu dovršili svoje težavno delo. Iskreno nam pozdravljeni.

Obisk.

V našem uredništvu se je zglasil sobrat John Butković, glavni odbornik K. S. K. Jednote, živeč v Pueblo, Colo., odkoder nam je prinesel iskrene pozdrave. Brat Butković je odbornik H. B. Z., mudeč se tukaj na konvenciji. Iz Pittsbrugha, Pa., nam je prinesel pozdrave od Brozenićevega društva (društva sv. Mihaela, št 163, K. S. K. Jednote) brat Anton Paur, drugi tajnik označenega društva. Včeraj se je mudil v naši pisarni Mr. Ivan Volek, glavni poslovodja Francoske parobrodne družbe takozvane French Line, potniškega oddelka za III. razred. Naše mesto si je prišel ogledat službenim potom. Na to važno mesto je bil Mr. Volek imenovan šele pred nedavnim časom.

Smrtna kosa.

V Charity bolnici je umrl zadnji torek po kratki bolezni rojak Frank Ponikvar, star 48 let, stanujoč na 15805 Waterloo Rd. Doma je bil iz Cerknice pri Rakeku. V Ameriki je živel 13 let. Tu zapušča žalujočo soprogo in več prijateljev, v starem kraju pa mater in brata. Naj v miru počiva!

Pozor Collinwoodčani!

Vsi voditelji raznih društev v Collinwoodu ste prijazno vabljeni na sejo ob 8. uri zvečer, dne 5. maja v sobi št. 133 Collinwood višje šole (High School) v svrho izvršitve načrtov za ustanovitev Zdravstvenega zavoda v Collinwoodu. Ta zavod bo velikega pomena in vrednosti za vse občinstvo. Program bo trajal štiri dni. Dne 11., 12., 13. in 14. maja ob 2. uri popoldne bo v Slovenskem Domu na Holmes Ave. poduk za ženske o zdravstvu; poduk bo trajal eno uro. Vabljene so osobito gospodinje, matere in tudi dekleta, kjer bodo dobile brezplačno navodilo in nasvete, kako ravnati doma, da se ohrani pri družini zdravje. Poduk je brezplačen.

Že danes se ahko vpišete za ta poduk in sicer pri sledečih rojakinjah: Mrs. John Zallar, Mrs. J. Novosel, Mrs. Mary Mihelič, Mrs. Mary Ivančič, Miss Mary Anzlin, Mrs. Frances Zallar in Mrs. Ani Koželj.

Vse gorioznečene dni se bodo zvečer ob 8. vršila predavanja za moške in ženske v telovadnici višje šole. Na sporedu bodo govori in predavanja raznih zdravnikov strokovnjakov za razne bolezni. Na programu bodo tudi razne igre, godba in petje. Vstopnina prosta. Ne zamudite te lepe prilike, kjer se lahko seznanite, kako skrbeti za zdravje, ki je največje bogastvo na svetu.

ŽUPAN DEVER POZDRAVLJA EVHARISTIČNI KONGRES.

Župan mesta Chicago, W. E. Dever, ki je pokazal globoko zanimanje za načrte priprav evharističnega kongresa, je podal naslednjo izjavo:

"Osemindvajseti mednarodni evharistični kongres bo brez dvomno privabil v Chicago milijone ljudstva iz vseh delov Združenih Držav in večine vseh narodov zemlje. Prišli bodo edino z namenom, da proslavijo in se poglobijo v počeščenju velikega duhovnega ideala.

"Po vsem našem mestu, po vsej naši deželi, po vsem svetu bo pozornost ljudstva, brez ozira na njih pokolenje ali veroizpoved, obrnjena na ta izredni dogodek.

"Kot župan Chicaga, pozdravljam evharistični kongres. Pozdravljam ga, ker je bil Chicago izbran kot prvo mesto v Združenih Državah, ki naj sprejme to zborovanje, katero se je poprej že vršilo v Rimu, Londonu, Dunaju, Parizu, Madridu, Brusselu in drugih glavnih mestih sveta. Pozdravljam ga, ker bo privabil v Chicago milijone obiskovalcev, izmed katerih večina dozdaj še ni osebno poznala našega mesta in bo dobila jasno sliko o njega velikosti šele, ko ga bo videla. Predvsem pa ga pozdravljam, ker bo osredotočil pozornost vseh, državljanov, kakor tudi obiskovalcev, na duhovni ideal — bistveni pogoj veličine **vsakega mesta ali naroda.**

"Osemindvajsetemu mednarodnemu evharističnemu kongresu želim popolni uspeh. Siguren sem, da bo v državljanskem smislu rodil veliko dobrega za vse tiste, ki se ga bodo vdeležili in ki bodo prav pojmovali njega pomen, in sicer v tem, da bodo bolj cenili lepšo, duševno stran življenja, in da bo to poglobilo njih spoštovanje in pokorščino do postav in povedano z drugimi besedami: napravilo iz njih boljše državljane."

Društvena naznanila in dopisi

Naznanilo.

Vsem članom društva Vitezi sv. Jurija št. 3 Joliet, Ill. se naznanja, da se je naš dosedanji in večletni tajnik sobrat Josip Panian odpovedal tajništvu zaradi bolezni.

Vsi člani omenjenega društva, kateri niste bili navzoči na izvanredni seji dne 25. aprila ko sem bil jaz izvoljen za tajnika, naj izvolijo to premembo v tajniškem uradu vpoštevati. V bodoče se obrnite v vseh zadevah tikajočih se tajništva, na zdolej podpisanega. Dalje opozarjam člane na potnih listih, da pošljite prispevke za društvo in Jednoto na novega tajnika.

Sobratje, ki še niste oddali svojih spovednih listkov, izvolite to storiti do 30. maja, ker takrat bo zahteval č. g. duhovni vodja od vsakega spričevalo.

Cenjeni sobratje! Od vas je odvisen napredek društva; če boste bolj redno prihajali na seje, več zanimanja boste imeli za društvo in Jednoto; posebno bi apeliral na mlade člane, da bi se bolj udeleževal sej, ker čas prihaja, ko boste morali vi prevzeti vodstvo društva.

S sobratskim pozdravom

Peter Musich,
sedajni tajnik dr. št. 3
1207 N. Center St.
Joliet, Ill.

Naznanilo.

Iz urada dr .sv. Cirila in Metoda št. 59 Eveleth, Minn. se s tem uljudno naznanja vsem članom omenjenega društva, da smo redno mesečno sejo premenili, in sicer: ker se je seja dosedaj vršila ob drugi uri popoldne vsako drugo nedeljo v mesecu, se bo v prihodnje vršila že dopoldne po prvi sv. maši drugo nedeljo v mesecu. Vzrok je ta, ker nas je neko žensko društvo naprosilo, da bi jim odstopili dvorano v tem času in da bi naše moško društvo zborovalo kadar bodo one končale; to pomeni, da bi bile ženske prve, moški pa zadnji. Ker smo pa izprevideli, da tako še ne sme biti, zatorej smo jim eno željo spolnili, da smo jim prostor odstopili, ampak da bi potem mi zboorvali kadar bodo one končale, tega pa ne; zato smo čas zborovanja odločili po prvi sv. maši dopoldne; na ta način bodo: men first, ladies second.

Vse člane našega društva uljudno prosim, da vpoštevate sklep seje.

Frank Peterlin, tajnik.

Naznanilo.

Iz urada društva sv. Lovrenca, št. 63, Cleveland, O., se pozivlja vse člane, da se prihodnje društvene seje, dne 9. maja ob 1. uri popoldne zanesljivo vsi vdeleže. Na tej seji bodo prečitana nova društvena pravila. Od vas, člani je odvisno, kakšna pravila boste imeli; zdaj je čas, da se točke v pravilih izboljšajo ali pa prenarede; torej le vsi na sejo!

S sobratskim pozdravom,

Anton Kordan, tajnik.

POZIV NA SJEDNICU
društva sv. Mihalja, br. 163, Pittsburgh, Pa.

Javljam tem putem članom i članicam zgora imenovanog društva, da će se obdržavati dojduća sjednica 9. maja točno u 2 sata p. m. na običnoj prostorijama. Braćo i sestre! Na ovu sjednicu se uljudno moli, da ste prisutni u obilnem broju da ne bi nitko ovega dana zaostal bez bolezni i važnega posla, jer će jo biti vrlo zanimive točke na dnevnem redu. Biti će isto veliko dogovora za naš banket i proslavu 30. maja. Zato je potreba, da je više članov i članic prisutni na sjednici.

Bratski vam pozdrav.

Matt Brozenić, tajnik.

NAZNANILO IN VABILO.

Društvo Marije Čistega Spočetja, št. 80, South Chicago, Ill., bo priredilo veselico v korist svoje blagajne v nedeljo, dne 9. maja v cerkveni dvorani na 96. in Ewing Ave. Začetek ob 7:30 zvečer.

Na to veselico uljudno vabimo vse cenjene rojake in rojakinje v naselbini ter iz bližnjih naselbin.

Za obilen poset se toplo priporoča, **Odbor.**

VABILO NA VESELICO.

To pot zopet uljudno vabimo na veselico, katero priredi naše društvo sv. Ane št. 173 KSKJ Milwaukee, Wis. v nedeljo dne 9. maja v "Harmonie" dvorani. Pred vsem vabimo in pričakujemo udeležbe od društev naše Jednote iz Milwaukee in West Allisa, kajti ravno s tem imamo priliko pokazati javnosti, da so naša društva res bratska in sestrska društva in da delujemo složno ter vzajemno.

Dasiravno je bilo ravno sedaj pred kratkim že več veselic, vendar upamo, da vas to ne bo oviralo, kajti lahko vas zagotavljamo, da ne bo prav nobenemu žal, ki se bo udeležil veselice društva sv. Ane. Kakor vedno popred, tako boste tudi to pot najboljše postreženi z dobrim lunchem in še boljšo pijačo. Na programu bo tudi krasno petje naše mladine in kakor upamo tudi naših dičnih pevskih klubov iz Milwaukee in West Allisa, katerim gre vsa čast za njih požrtvovalno sodelovanje v prid društvom. Tudi članice društva sv. Ane same bodo zapele par pesmi, kajti naša želja je, da kolikor mogoče naredimo zabavo prijetnejšo in užitek veselice lepši v tem krasnem mesecu maju.

Torej še enkrat sobratje in sosestre: Jako nas bo veselilo, da vas zamoremo na naši veselici pozdraviti v čim večjem številu, kajti na ta način bo za nas vse zabava tem lepša in uspeh popolnejši. Torej vam iskreno kličemo: Na veselo svidenje omenjenega dne!

Pripravljalni odbor.

Iz urada tajnika dr. sv. Štefana št. 187, Johnstown, Pa.

Stem pozivljam in prosim vse člane in članice našega društva, da se vdeleže prihodnje redne seje dne 16. maja v polnem številu na domu našega sobrata Andrej Tomca, 295 Boyer St.

Na tej seji bo treba nekaj ukreniti v korist društva, tako tudi glede pečata in drugih potrebnih listin, kajti meni je nemogoče društvo z vsem zalagati. Prosim da cenj. članstvo vpošteva to naznanilo.

Bratski pozdrav

Frank Požun, tajnik.

Etna, Pa. — Jaz, podpisana Kata Frketić, vdova in mati peterih otrok naznanjam s tem žalostno vest, da me je dne 19. marca zadela velika nesreča, ker mi je smrt odvzela ljubljenega soproga John Frketića in dobrega očeta svojim otrokom, tako da smo zdaj brez hranitelja naše družine. Pokojnik je bil star 48 let, umrl je za pljučnico in spadal je več let k društvu sv. Petra in Pavla, št. 64 K. S. K. Jednote. Lahko si predstavljate, da je moja žalost nepopisna in ta izguba nenadomestljiva. Pokojnik je spadal tudi k Illinoiški Zajednici.

Iskreno zahvalo izrekam obem društvom, ker so njih člani čuli dve noči ob krsti pokojnika. Prisrčna hvala bratu Josip Jagušiću, ki je vse tako lepo uredil pri pogrebu, hvala tudi številnim članom obeh društev, sosedom in prijateljem za tako lepo in veliko vdeležbo pri pogrebu. Dalje hvala bratu John Skoffu, tajniku društva št. 64 K. S. K. Jednote, ker je vse potrebne stvari in mrliške listine uredil ter odposlal na Jednotin urad. Hvala tudi dični K. S. K. Jednoti za tako točno izplačano posmrtnino. Naj pokojniku sveti večna luč, lahka mu bodi ameriška zemljica!

Žalujoči ostali: Kata Frketić, soproga; Gavo, Mijo, Petar, sinovi; Ana, Bara, hčere.

West Park, O. — Igra "Čarovnica," katero je vprizorilo društvo Presvetega Srca Jezusovega, št. 172 K. S. K. Jednote, dne 11. aprila je izpadla izborno. Na željo mnogih rojakov je društvo igro ponovilo dne 25. aprila. Nismo pričakovali tolike vdeležbe, zlasti drugi pot. Igralci so bili kar iznenadeni ob taki vdeležbi v drugič. Dosti ljudi je prišlo, ker prvič niso imeli prilike videti to igro, ali so pa morda mislili, da ne bo tako izborno izpadla, oziroma da ni tako zanimiva. Dosti jih je pa prišlo vsled tega, da si igro še enkrat ogledajo, tako se jim je ista prvič dopadla. Mnogim so tekle solze ob ganljivih prizorih. Zanimanje od strani občinstva je torej javno pokazalo, da so igralci izborno pogodili svoje uloge in tako člani in članice društva št. 172 K. S. K. Jednote pokazali, da se znajo tudi na odru zasukati.

Pri tej igri je bilo treba dosti misliti in se truditi, da izpade čim lepše, kajti tridejanka "Čarovnica" ni kaka navadna burka, ampak resna igra, ki zahteva dosti pozornosti od igralcev. Upamo, da se bodo naši vrli igralci zopet kaj okorajžili, ko priložnost nanese. Največ izmed igralcev je bilo tu rojenih; nekateri izmed njih niso nikdar od znotraj videli kake slovenske šole, pa so sedaj sami od svoje proste volje slovenskega čitanja navadili; ali ni to lepo? Čemu našo mladino siliti vedno z angleščino; to itak znajo in ne bodo nič slabši Amerikanci, če se jih seznani s šegami in navadami njih starišev in domovine, kjer so bili stariši rojeni. To se zamore doseči samo v dramatiki, zlasti v igrah naših znanih slovenskih pisateljev. S tem dobi mladina več spoštovanja in ljubezni do materinega jezika. Čast torej vsem igralcem društva št. 172 K. S. K. Jednote na West Parku.

Res, da nimamo tukaj za večje igre še vseh priprav, radi česar je bilo treba dosti stvari drugod preskrbeti in si izposoditi: kulise, obleke itd. To so nam dali na razpolago naši dobri sosedje in sicer dramatično društvo Lilija v Collinwoodu ter slovensko katoliško izobraževalno društvo "Orel" v Clevelandu. Vsa hvala igrovodji društva "Orel," Mr. Fr. Sodnikarju, društvu "Lilija" in društvu "Orel" ter Rev. J. B. Ponikvarju. Ti so nam priskočili na pomoč, da smo velik oder v cerkveni dvorani opremili kakor je bilo potreba. Hvala tudi rojaku Mr. Jos. Koželju, ki nam je vse te stvari pripeljal, odpeljal in dal še druge potrebščine zastonj na razpolago. Hvala tudi Mrs. Frances Koželj in Mrs. Mary Hosta za fino večerjo, katero sta brezplačno pripravili igralcem. Dalje se tudi zahvaljujemo uredniku "Glasila" bratu Ivan Zupanu, ker nam je pri predstavi kot šepetalec pomagal. Končno lepa hvala vsemu cenjenemu občinstvu za tako veliko vdeležbo; s tem ste navdušili igralce in jim dali priznanje. Igralci bodo to skušali povrniti s kako zopetno igro, ko nastopi sezona za to. Rojake pa prosim, kadar zopet kaj priredimo, da nas zopet tako obiščejo kot zadnjič.

Josip Grdina.

Lorain, O. — Ker je nastopila težko zaželjena vigred z vsem svojim krasom, so članice "Gospodinjskega kluba Slovenskega Narodnega Doma" sklenile dvorano označenega doma vse v cvetju pretvoriti; zato so določile dan 8. maja, ko se vrši njih veselica, na katero vabijo vse domačine in druge prijatelje lepih rož, da se bo lahko vsakdo z dišečim nagelnom ta večer v Slovenskem Narodnem Domu postavil, če bo hotel. Rožo bo lahko nosil še drugi dan "Materin dan," da se bo pri tej priliki lahko spominjal svoje ljubljene matere. Enkrat na leto se lahko vsakdo postavi z lepo duhtečo cvetlico.

Pri tej prireditvi bo igral znan Tomažinov orkester; za dobro postrežbo in fina okrepčila bo skrbel odbor Gospodinjskega kluba.

Naj še omenim, da je dne 17. aprila družina J. Jere dobila hčerko novorejenko, ki ji bo enkrat pomagala pri gospodinjstvu. Mislim, da bo moral ata še čakati, da mu prinese šolne. Tudi rojak G. Klinar si je želel gospodinjo, dobil je pa sina, ki mu bo pomagal gospodariti. Dne 20. aprila je umrl rojak J. Vidic, član društva sv. Alojzija, št. 6 J. S. K. Jednote; zapušča ženo in enega sina. Jeretovi in Klinarjevi družini izražam častitke, Mrs. Vidicevi pa iskreno sožalje.

Naj glede razmotrivanja omenim, da se meni zdi bolj primerno ime Amerikanska Slovenska Katoliška Jednota, nego pa Kranjska, ker spadajo zraven Slovenci iz raznih drugih dežel in ne samo iz Kranjske; s tem se bo zadostilo vsem članom in ne samo enim; dalje, oziroma v obče se bo zadostilo vsem članom K. S. K. Jednote, ki niso več Kranjci, ampak so sedaj amerikanski državljani. Meni se to ime že od nekdaj ni dopadlo, ker znači samo pokrajino, oziroma zemljo, ne pa narodnosti. V Ameriki so Ohijčani, Illinoičani, Minnesotčani itd. pa vsi so pravzaprav Amerikanci. Ne gojite torej več starega duha v sebi, ampak držite se tega, kar ste v resnici: Amerikanci. Torej naj bo vsem geslo: America first!

Vida Kumše,
članica dr. št. 80 in kluba SND.

Cleveland (Collinwod), O. — "Iz malega zraste veliko." Kako lep je ta izrek, pa tudi resničen. Nekako tako se godi sedaj tudi na našem društvenem in kulturnem polju. Iz nekaj majhnih društev so postale sedaj velike Jednote in Zveze; danes imamo že skoraj v vsaki naselbini več raznih društev te ali one Jednote.

Tudi v naši collinwoodski naselbini se je pred petimi leti tihoma in mirno rodilo društvo sv. Jožefa, št. 169 K. S. K. Jednote; za to društvo je bilo sprva bolj malo zanimanja, ker zanj še ni vedel vsak rojak naše naselbine. Po mojem prihodu v Collinwood so mi bila kmalu vsa društva znana, le za društvo sv. Jožefa sem zvedel šele pred tremi leti.

Ko se je vršila XV. konvencija K. S. K. Jednote v Clevelandu, so bili delegatje in delegatinje tudi v Collinwoodu, da si ogledajo in vidijo kako napreduje ta naselbina. Pa me je vprašal odličen rojak: "Kdo je pa povabil te delegate semkaj?" Nekdo izmed navzočih mu je odgovoril: "Društvo sv. Jožefa." "Ali je kako društvo tukaj v Collinwoodu, spadajoče h K. S. K. Jednoti?"

"Seveda je, namreč društvo sv. Jožefa."

Med tem razgovorom sem tudi jaz prvič slišal o označenem društvu.

Kmalu zatem me pri neki priliki nagovori oni rojak:

"Pristopi še ti h katoliškem društvu sv. Jožefa; ti se kažeš, da si tudi katoličan; torej pristopi v katoliško Jednoto."

Res, pri prvi priložnosti sem zatem postal član društva sv. Jožefa.

Oglejmo si nekoliko bolj podrobno to društvo. Meseca maja, 1924 si je označeno društvo nabavilo krasno novo zastavo. Tem povodom se je vršila po naselbini velika parada; tedaj je to društvo javno pokazalo, da obstoja v Collinwoodu, o katerem morda nekateri še niso nič vedeli.

Takoj po tej slavnosti se je ljudstvo začelo zanimati za katoliška društva, da je bilo vedno več novih članov. Seveda zato gre priznanje vsemu članstvu, osobito pa tedanjemu odboru in pa tudi našemu ljubljenemu glavnemu predsedniku bratu Anton Grdina, ki se je vdeležil skoraj vsakega društvenega zborovanja, bodreč in spodbujajoč članstvo k napredku in za procvit organizacije. Njegove besede in agilnost članstva so obrodile stoteren sad. Dokaz temu je, da šteje sedaj to mlado društvo približno 350 članstva samo v aktivnem oddelku, ko je bilo pred dobrimi tremi leti in pol skoraj še nepoznano.

Pa to še ni vse. Vedno še pristopajo novi člani in članice, tako da kar sami ljudje povprašujejo in se priporočajo za kandidate rekoč: "Tudi jaz hočem postati član tega uglednega društva!"

Danes nam jasno kažejo dejstva, kako potrebna so nam katol. društva; zanje smo se nekoč bolj malo brigali, ker nismo o njih dosti znali. Ko sem prišel jaz v Ameriko, so me drugi na zvit način zvabili v brezversko S. N. P. Jednoto, češ, K. S. K. Jednota ne bo dolgo obstajala, dasiravno je najstarejša, ker ne dobiva nič novih članov, stari bodo pa sčasoma pomrli. To prevaro sem kmalu uvidel in ono svobodomiselno (brezversko) Jednoto pustil.

Da, pred leti se je govorilo o propadu K. S. K. Jednote. Poglejmo pa danes, kako ponosno stopa naprej vkljub vsem napadom; bližamo se že številu 30,000. Oklic brata glavnega predsednika naj nas opominja, da gremo naprej — do zmage! Vse mora v katoliška društva, kar je katoliškega! Osobito naj velja to za našo ameriško slovensko mladino. Stariši! Bolje ne morete nikjer drugje zavarovati svojih otrok, kakor v katoliškem društvu in Jednoti. Ako bodo vaši otroci pri dobrih društvih, bodo ostali tudi dobri, ne pa slabi, kar vidimo v mnogih slučajih; priče so nam vsakdanje novice. Vaši otroci bodo postali tudi dobri člani človeške družbe, če bodo spolnjevali dolžnosti in pravila katoliških društev. Mladina je naša bodočnost in up.

Našim nasprotnikom ni dosti, da so odpadli sami, ampak še na šo mladino nam hočejo spraviti na kriva pota, kjer se nahajajo sami. Stariši, čuvajte torej svoj najdražji zaklad in skrbite, da se vaš sin ali hči ne pogrezne v nevero in ne pogubi v zmoti.

Kranjska Slovenska Katoliška Jednota je bila prva učiteljica mladine in postaja vedno bolj in bolj aktivna. Njena društva ustanavljajo razne športne, šivalne in zabavne klube, kjer se naša mladina počuti zadovoljna, obenem se pa tudi izobražuje. Nikakega zadržka ni, da bi vaš otrok ne bil član katoliškega društva in Jednote; torej vpišite jih v K. S. K. Jednoto in zadovoljni boste vi in vaši otroci.

Bratje in sestre! Bliža se nam 16. redna konvencija; torej na noge! Agitirajmo za novo članstvo, da nas bo do tedaj že nad 30,000. Kar smo sprva zamudili, popravimo zdaj. Pristopajte v katoliška društva in se ne sramujte pokazati v javnosti svojega prepričanja. Čuvajmo nauke svojih starišev vedno in povsod; ob vsaki priliki bodimo pripravljeni postaviti se v bran našim nasprotnikom. Kako neizprosen boj so napovedali vsem, kar ni njih prepričanja. Kako ljuto napadajo katoliško Cerkev, vero in duhovnike; verno ljudstvo jim je v posmeh. Naša K. S. K. Jednota jim je na poti, ker je najstarejša; ker postaja vedno bolj močna, to jih boli. Zato stopimo skupaj in pokažimo, da smo nepremagljivi, da se ne bojimo njih napadanja v časopisih. Naše geslo naj bo: Naprej za vedno večjo in močnejšo K. S. K. Jednoto!

S sobratskim pozdravom,

Frank Kovačič,
član dr. sv. Jožefa, št. 169.

Bridgeport, O. — Žal, da moram iz naše naselbine poročati le bolj slabe vesti glede delavskih razmer; razun enega premogorova, ki obratuje le polovico časa, vse delo počiva; na stotine delavcev išče zaslužka, pa ga ne more dobiti. Starejši naseljenci še ne pomnijo tako slabih časov v tem kraju; vse kaže, da kakega zboljšanja letos ne bo. Vsled tega so delavci hudo prizadeti, ker je poleg brezposelnosti tudi velika draginja. Umevno je, da so s tem tudi naša društva prizadeta, osobito naš žogometni klub K. S. K. Jednote, ker so člani prisiljeni iti drugam za kruhom. Kakor razmere kažejo, letos ne bomo imeli z igranjem našega športa, take vspehe kot pretečeno leto, ker kapitalisti so prekrižali naše načrte.

Dne 10. aprila so opravila društva sv. Barbare, št. 23 in sv. Ane, št. 123 svojo velikonočno versko dolžnost. V ta namen so nas obiskali naš priljubljeni duhovni vodja Rev. J. J. Oman, ki so nam dali zopet mnogo lepih naukov v cerkvi in v društveni dvorani, kjer so v angleškem jeziku jedrnato povdarjali pomen in korist naše slavne Jednote, kar je na številne vdeležence napravilo dober vtis, ki bo gotovo pripomogel k lepšemu napredku naših društev. V slovenskem jeziku so nam pa povedali iz potovanja po stari domovini, ki smo jih z največjim zanimanjem poslušali, saj so obudili v nas mili spomin na našo rojstno domovino, ki se je človek rad spominja, čeravno so bili časi, ki smo jih tam imeli, posuti bolj s trnjem kot rožami. Č. g. Omanu se tem potom iz srca zahvaljujemo za vse, kar so za nas storili in želimo, da bi nas blagi gospod drugo leto zopet zdravi in čvrsti obiskali.

Z uljudnim pozdravom,

Mihael Hochevar.

Novice iz Springfield, Ill.

Bolezni. Mnogo naših ljudi letošnjo spomlad boleha za influenco. Nekateri zbolijo precej nevarno, vendar k sreči smrtnih slučajev ni bilo vsled te nalezljivke. Mrs. Ana Kužnik je že teden dni v bolnišnici. Imela je pljučnico, a je še pravočasno šla v bolnišnico, kjer je ob dobri in skrbni postrežbi kmalu bila izven nevarnosti. Tudi Mrs. Fany Zaubi je bila precej bolana doma. Pred par dnevi je bil operiran v nosu naš rojak Štefan Lach, trgovec in blagajnik društva sv. Barbare, št. 74, K. S. K. Jednote. Upamo, da ne bo komplikacij in da bo "Steve" kmalu spet doma. Lepo pomladansko vreme bo našim bolnikom zdravje nagloma zboljšalo. Letos je narava za tri tre tedne zaostala. Po dnevu je lepo, po noči pa še včasih precej zabrije. Vendar so drevesa in grmičje že zelena. Tudi tulipani že odpirajo radovedne glave.

Grmičje in trate. Naši Slovenci ljubijo cvetlice. Slovenski domovi so po veliki večini lepši od drugih. Vendar bi se še dalo marsikaj olepšati z malo trudom. Le poglejte prostor okoli naše cerkve, župnišča, šole, dvorane itd. Vse je v zelenju in kmalu bo vse v cvetu. Grmičje je v najlepšem redu, trate so zelene in čedne. Zadnje dni so naši šolarji pomagali g. župnika Mažirja pri presajanju grmičja k naši novi dvorani Slovenija. V zadnjih letih se je grmičje okoli cerkve in župnišča tako namnožilo, da nam ga ni treba več kupovati za nove nasade okoli dvorane. V kratkem času pridejo na vrsto cvetlične grede. Najbolj hvaležne cvetlice za grede na prostem so rdeče "cannas." Te rastejo visoko in imajo veliki cvet, ki se že od daleč vidi. Najboljše je, ako se rabi le ena vrsta, namreč ali vse rdeče ali vse žolte, tako da je cvetje vse ene barve. Za rob ali okvir se lahko nasadi "special grass," to je posebna trava, ki zraste do tri čevlje visoka in ima veliki čopasti cvet skozi celo poletje. Grede naj ne bodo tako visoke kakor v starem kraju, kjer tukaj vročina bolj pritiska in se voda in dež kmalo vsahneta ob naši amerikanski vročini. Greda pol čevlja nad zemljo je dovolj. Grmičevje, na primer "bridal wreath" ali "spiria" je najbolj hvaležno. Ima krasen beli cvet v spomladi in gosto zeleno listje do pozne jeseni. Toda ne vsajajte preblizu k hiši. Dva in pol do tri čevlje od podzidja je najboljše. Ljudje, ki imajo zidane hiše, lahko posade tudi bršljan "Boston ive" tik ob zidu. Ta se v par letih steza po zidovju. Nekateri ljudje pravijo, da bršljan sili mokroto v zid. Jaz imam ravno nasprotno izkušnjo. Bršljan se ravno živi od mokrote, ki je v zidu. Pač pa ta bršljan brani hram pred neznosno našo vročino. Slovenskim župnijam bi osobito rad svetoval, da letos že začnejo krasiti prostore pred cerkvami, župnišči, šolami, dvoranami itd.

Za par dolarjev grmičja zadostuje, da se okrasi prostor ob vhodu v cerkev, na vsaki strani vrat ter tudi par grmov ob strani cerkve. Često vidimo ob vhodu cerkve gromade kamenja, opeke, peska in druge ropotije še od dobe, ko je cerkev bila postavljena. Sedaj je čas, da se ti prostori očistijo. Drugi narodi in drugoverci z zadoščenjem in radostjo opazujejo našo skrb za olepšavo naših hiš Božjih. Naj zeleno grmičje in cvetlice dajejo čast Bogu noč in dan okoli naših cerkva. Letos pride mnogo odličnih gostov iz stare domovine k evharističnem kongresu. Mnogo jih bo obiskovalo tudi slovenske naselbine. Kako se bodo vzradostili, ako bodo našli vse v lepem rědu in okrašeno z našimi naravnimi lepotami. Mladi fantje in možje, pomagajte vašim g. župnikom olepšati vaše cerkvene prostore že to spomlad. Ako je cerkev uboga in revna, kakor je to že navadno v naši bogati Ameriki, pa naj vsak izmed vas daruje par grmov in jih pomaga nasaditi. Pri nas naš g. župnik s šolarji vse opravi.

Ples. V torek, 18. maja zvečer bodo naša dekleta priredila prvi svoj ples v prid društvene blagajne. Ples se bo vršil v naši dvorani Slovenija. Godba bo izborna. Margaret Fuller's orkester bo plesalcem sviral. Vstopnina bo pol dolarja za osebo. Slovenci in Slovenke ste najuljudneje povabljeni.

Prvo sv. obhajilo. Dan za prvo sv. obhajilo se je moral preložiti na binkoštno nedeljo, dne 23. maja, in sicer ker otroci, ki pohajajo v javne šole, ne morejo dovršiti svojega pouka v katekizmu in zgodbah sv. pisma le v par tednih.

Poročevalec.

Popravek.

V zadnji številki "Glasila" priobčeni zahvali za rajnim

(Dalje na 3. strani)

Štefanom Marolt je bilo pomotoma izpuščeno sledeče:

"Jaz se zahvaljujem vsem trem društvom," ne samo društvu sv. Frančiška Saleškega, št. 29 K. S. K. Jednote, "ampak tudi društvu sv. Petra in Pavla za lep venec in društvo sv. Družine za lep venec in naročeno sv. mašo zadušnico. Vsem skupaj še enkrat: Bog plačaj!"

Žalujoča vdova,

Mrs. Ivana Marolt,
524 Ruby St., Joliet, Ill.

—o—

PRIPOROČILO.

Naznanja se vsem Slovencem in Hrvatom po državi Pennsylvania, da se bodo vršile dne 18. maja t. l. primarne volitve za državnega guvernerja. Naša društva v Steelton, Pa., toplo priporočajo za guvernerskega kandidata Mr. Edward E. Beidelman-a. Mr. Beidelman je sin revnih in poštenih starišev. Bil je rojen v Harrisburg, Pa.; advokat (Lawyer) je postal 26. januarja, 1898. Od novembra, 1904 do 1907 je bil član državne zakonodaje (Member of Legislature); novembra 1912 je bil izvoljen za senatorja in od 1915 do 1917 je bil načelnik senatne zbornice v Pennsylvaniji. Leta 1918 je bil izvoljen za pod-

guvernerja (Lieutenant Governor) Pennsylvanije in v tem času je pokazal vso ljubezen do delavcev, kajti on je bil prvi senator, ki je izdelal in predložil odškodninsko postavo za delavce "Workmen's Compensation Law," ta postava je bila potrjena po njegovem navdušenem govoru, tako da so sedaj delavci v starosti, nesreči in onemoglosti preskrbljeni. Vsa ta čast in zahvala gre Mr. Ed. E. Beidelmanu; on je v svojem delovanju kot senator spremenil 115 paragrafov, ki so bili vsi v pomoč delavcem; s tem je pokazal, da je on odkrit prijatelj delavcev, vnet prijatelj kristjanov; on je tudi velik prijatelj Slovencev ter Hrvatov.

Ker je njemu že dobro znano poslovanje v tej važni državni službi, in ker je on sposoben za vsak najvišji urad v Združenih državah, **zatorej, Slovenci in Hrvatje iz Pennsylvanije, ne pozabite dan 18. maja, 1926. Pojdite vsi na volišče in oddajte svoj glas za republikanskega kandidata Mr. Edward E. Beidleman-a za guvernerja!**

Kampanjski odbor v Steelton, Pennsylvania. (Adv.)

—o—

Iz spominov na Slovenvensko zemljo.

Piše A. G.

Brezje.

Ni ga kmalu najti v naši stari domovini kraja, ki bi bil z vernim slovenskim srcem tako tesno združen kot je "Marija Pomagaj" na Brezjah. Bodi kjerkoli, doma ali v tujini, povsod gre s teboj z neko čarobno silo. Že ime samo ti je v duševno tolažbo in razvedrilo: vzbuja ti neštete blagih čuvstev in nepozabnih spominov na trenotke, ko si klečal pred "Čudodelno podobo," zrl skoro nepremično vanjo in so ustnice drhtele od srčnih vzdihov: Marija, pomagaj!

Zato se cenjeni čitatelj ne bo čudil, da je bila naša prva in zadnja pot tekom bivanja v starem kraju — k naši skupni Materi na Brezje. To čudodelno podobo sicer že poznate, v vencu rož se blesti na pročelni strani vsake številke "Ave Marije," pa vendar mi srce ne da miru, da bi tudi na tem mestu ne posvetil posebnega poglavja Njej, ki jo kličemo — Pomoč Kristjanov. Tu se pač uresničuje staroveljavno pravilo: Čim lepša je stvar, tem raji slišimo o njej. In kdo je lepši, kakor Marija Pomagaj?!

Na Otočah smo prvikrat izstopili na dan sv. Aleša, dne 17. julija, 1925. Na postaji je čakalo več fijakarjev in omnibus, toda mi smo jo ubrali peš, kakor se spodobi za prave romarje. Sicer veseli razgovori so za nekaj časa utihnili, naša mala karavana se je pomikala dalje počasi in nekam zamišljeno, da zbere v duhu in vklene v molitev vse tiste, ki so nam naročali, naj jih ne pozabimo pri Mariji Pomagaj. In pozabili nismo na nobenega.

Po pol uri pešhoje — deloma po ravnem, deloma navkreber — smo že na prijazni planjavi, na kateri leži vas Brezje z romarsko cerkvijo Marije Pomočnice. Hiše so skoro popolnoma skrite v zelenem drevju, le mogočni zvonik je videti daleč na okoli.

Na mestu, kjer se danes dviga prekrasno Marijino svetišče, je stala pred dobrimi štiridesetimi leti majhna cerkvica, posvečena sv. Vidu. Imela je dve stranski kapelici: v levi je bil sv. Anton Puščavnik, v desni pa Marija Pomočnica.

V Marijini kapelici se je ljudstvo iz domače in bližnje okolice kaj rado zbiralo k skupni molitvi. Večkrat med tednom se je tamkaj brala sv. maša, in že tedaj so se okoličani v raznih zadevah z azupanjem obračali do "Marije Pomagaj." Morda je k temu veliko pripomogla mila podoba Marije z Jezuščkom, ki je bila nad malim oltarjem. Kakor se še dandanes bere v kapelici na notranji lokovi strani, je izvršil sliko Leopold Layer, leta 1814. O njem pripovedujejo, da so ga Francozi, ki so tedaj gospodarili na Kranjskem, zaradi ponarejanja bankovcev obsodili v večletno ječo. V zaporu pa je slikar vzdihnil in prosil Marijo rešitve. Z verigami na rokah je začel slikati podobo Marije Pomočnice za kapelico na Brezjah. Ko jo je dovršil, je bil nenadoma od gosposke pomiloščen.

Prvi očitni čudeži so se jeli dogajati leta 1863 in z njimi se je pričela božja pot. Ker je število romarjev leto za letom naraščalo, je stara cerkev postala kmalu pretesna. Začeli so misliti na novo cerkev, ki so jo po desetih letih (leta 1900) tudi dovršili.

Cerkev je 39 metrov dolga, 19 metrov široka in 17 metrov visoka. Ima pet oltarjev. Najdragocenejši je veliki oltar, ki je posvečen sv. Vidu. Najimenitnejši pa je stari oltar Marijin, obdan še zdaj od zidovja prejšnje cerkve. Nova cerkev je namreč sprejela staro Marijino kapelico v svojo notranjščino.

Tu torej o Marijini kapelici smo bili tisti petek kar pri treh sv. mašah, ki so jih darovali na Marijinem oltarju naši gospodje Rev. J. J. Oman, Rev. Kazimir in Rev. dr. Fr. Trdan. Ker je bil delaven dan, in ni bilo preveč romarjev, je bilo mogoče klečati tik za duhovnikom, v neposredni bližini Marijine podobe. Kolikokrat sem jo že videl, a vsakikrat se mi zdi lepša. Tudi gospodje so mi zatrjevali: če gledaš v to podobo, ti je, kakor da si zamaknjen. Marija zre na te tako ljubeznivo, da si nehote prevzet čuvstev pobožnost in češčenja. Ali si je mislil slikar, da bo Marija ravno ob njegovi podobi delila toliko milosti? Nešteto bergelj, ki vise ob stenah, podob in spominskih ploščic glasno oznanuje, da je Marija Pomagaj vedno milostljiva in dobra mati vsem, ki vanjo zaupajo, kakor je nekje zapisano:

In res mi dušo zdaj ogreva
Device mile rajski žar,
In srce moje ji prepeva
hvaležno slavo v srčni dar.

Izprva so oskrbovali božjo pot mošenjski duhovni pastirji, od leta 1898 pa jo vodijo oo. Frančiškani, kojih gostoljubje smo uživali tisti dan v polni meri. Hvala jim!

V drugo smo obiskali našo Mater na Brezjah na Veliki Šmaren, dne 15. avgusta. Že teden prej je razglasilo časopisje, da bo na praznik Marijinega Vnebovzetja na Brezjah "Ameriški dan," na katerega so bili povabljeni ameriški rojaki in njih prijatelji. Rev. Kazimir, moja žena in jaz smo pohiteli gori že dan poprej, da uredimo vse potrebno za sprejem dragih gostov, ki so se odzvali našemu vabilu v izredno lepem številu. Tudi vreme nam je bilo naklonjeno, dasi sem prejšnji večer s skrbjo v srcu legel k počitku: Kapa Stola 2,238 metrov, je bila vsa v meglih.

Nekam milo se mi je storilo drugi dan, ko sem gledal neštete vrste pobožnih vernikov. Da si je cerkev velika, jih vendar ni mogla vseh vzeti pod svoj krov, več kot polovico jih je ostalo zunaj na obsežnem prostoru pod košatimo kostanji.

Ob deseti uri zapoje veliki zvon, na prižnico stopi Rev. Kazimir. Slišal sem ga že mnogokrat govoriti, toda tako navdušeno menda še ne! Saj pa tudi ni imel izlepa tako lepega števila poslušalcev. Tudi hvaležni so bili govorniku. Ko je slikal naše razmere v Ameriki, se je porosilo marsikatero oko.

Po pridigi je bila slovesna sv. maša. Obdan od številne asistence, je pristopil k glavnemu oltarju naš vrli Rev. J. J. Oman. Na koru zabuče orgle plenissimo, da se potrese vsa cerkev, in nato zopet pianissimo, kakor da prihaja vox coelistis naravnost iz nebes. Svečanosti primerno je bilo tudi petje, ki ga je oskrbelo pevsko društvo "Ljubljana," broječe nad 40 izvežbanih pevcev.

Po končani službi božji se je razvilo na prostoru pred cerkvijo kratko zborovanje, ki ga je otvoril in vodil Mr. F. Pirc, bivši predsednik "Ljubljanskega Orla." Za pozdrav se je nato zahvalil pisec teh vrstic, ki je hkrati tudi povedal mnogoštevilni množici to, kar je nameraval povedati na Žalostni gori, pa so mu žandarmerijski bajoneti usta zaprli. Poštenega katoličana se ni treba nikjer bati, ker je edino on tisti, ki ostane zvest veri, materinemu jeziku in domovini, pa naj bo doma ali v tujini.

Ko nas je v izbranih besedah pozdravljal Mr. Fr. Miklavčič, bivši konzularni tajnik v Novi Zelandiji, je prikipelo navdušenje do vrhunca; naš spremljevalec je namreč delil med navzoče ameriške znake, ki jih je prinesel s seboj Rev. J. J. Oman. Mlado in staro, vse se je prerivalo, samo da pride v posest ameriške svilene zastavice, ki je v trenutku dičila prsa neštetih romarjev.

Poldne nas je zbralo pri "Gabrijelčiču" v okusno okrašeni dvorani. Tu se je vršil skupen obed Amerikancev in njih prijateljev, ki so ga sladili navdušeni govori in polnoštevilna godba z Jesenic. Z opoldanšnjim vlakom nas je prišel pozdravit celo državni poslanec Smodej, ki je ostal v naši družbi do večernega vlaka.

Ob treh popoldne se je iznova napolnila cerkev, v slovo smo zapeli slovesne litanije, nakar se je na prostem ponovila prejšnja slika: godba, petje in govori: sklepali smo nove vezi in poživljali medsebojne stike za srečnejšo bodočnost. Neposredno pred odhodom je poprijel za besedo naš Mentor, ki je tisti lepi dan zaključil tako-le:

"Kadarkoli mislim na vas, ameriški rojaki, in mnoge poznam osebno, mi stopajo pred oči starogrški naselniki in njih lepo razmerje do stare domovine. Čeprav so se naselili daleč od rojstne hiše, na domači krov niso nikdar pozabili. Domovinski čut jim je bil kakor prirojen. Ko so se poslavljali od svojih domačih, so vzeli s seboj tudi peščico grude iz vrta in templa kot najdražji spomin na očetov dom. In ta dragoceni spomin je dajal smernice vsemu njihovemu življenju in delovanju. Jezik in vera — peščica prsti iz domačega vrta in vaškega svetišča — sta jih osrečevala v veselih in otožnih dneh.

"Vi, dragi rojaki, najbrž niste vzeli, ko ste odhajali od doma, v škatljici domače prsti, a gotovo ste jo prinesli s seboj v srcu. Duh navdušenja, ki ob spominu na staro domovino in njene prirodne lepote, prekipeva vaša srca, je najboljša glasnica za moje domnevanje. Ta duh pomlaja in dviga kvišku, ta duh druži, kar je lepega in enako mislečega. Zato vas stara domovina iskreno pozdravlja in kliče ob slovesu: Srečno pot!"

—o—

BOŽJI MLINI.

Prebivalstvo srednje Sotelske doline stoji še sedaj pod vtisom božje kazni, ki je te dni zadela nekega mladega moža iz fare Sv. Ana na hrvatski strani Sotelske doline.

Nekako pred tremi leti se je vršil v omenjeni fari sv. misijon. Delo gospodov misijonarjev je imelo popolen uspeh, vsi farani so se vdeležili pridno cerkvenih opravil ter pristopili končno k spovedi in obhajilu, razen enega mladega fanta, ki je znan po celi fari kot surov človek, brez vere ter je pri vsaki priliki kar sipal najustudnejše kletvice, tako da so se ga vsi ogibali. Ko so drugi farani hoteli v cerkev, poslušat misijonarje, se je on norčeval iz njihove vneme ter popival ta čas po krčmah. Enemu misijonarju se je fant zasmilil, sklenil je osebno iti k njemu ter ga po možnosti spraviti na pravo pot.

Misijonarjev napor je bil brez uspeha. Letos se je zopet v omenjeni fari vršil misijon. Prišli so zopet stari misijonarji, katere je ljudstvo poznalo še od zadnjega misijona in jih je sprejelo z ljubeznijo in spoštovanjem. Cerkev je bila zopet nabito polna vernih poslušalcev. Izpreobrnili so se stari, najbolj zakrknjeni grešniki, razven navedenega fanta, ki je postal sedaj naravnost hudoben. Prihajal je k cerkvi ter nagovarjal ljudi, naj gredo raje ž njim v krčmo popivat, nego v cerkev. Onim, ki so šli ž njim, je dajal za vino ter preklinjal misijonarje, cerkev in Boga. Pa kazen za njegovo početje ni izostala.

Ko so misijonarji odhajali, je sklenil njihov odhod primerno pozdraviti. V svojem vinogradu je ravno rigolal ter streljal kamenje. V času, ko so misijonarji odhajali, je navrtal več strelov, da jih izstreli takrat, ko se bodo peljali pod vinogradom. Prižgal je vžigalne vrvice in vsi naboji razven enega so eksplodirali. Pristopil je k naboju, ki se ni vnel, v trenutku pa, ko se je nagnil nad kamen, je nastala eksplozija, koje učinek je bil strašen. Odtrgalo mu je glavo od telesa ter jo vrglo skupaj s kamenjem v velikanskem loku po zraku čez tri vinograde v dolino, kjer so jo komaj našli v grmovju.

Posestvo naprodaj.

Proda se posestvo v vasi Lipsenj, po domače "Urbek" pri cerkniškem jezeru. Posestvo obstoji iz hiše, gospodarskih poslopij, njiv, gozda in senožeti. Za ceno vprašajte ali pišite lastniku:

Anton Gerbec,
930 Melvin St., Barberton, O.
(Adv. 18, 19, 20.)

Smrtonosni strupi.

Domačini v centralni Papui, Avstralija, imajo navado da vtikajo puščice in vojno kopje v kako nagnito človeško telo. Samo mala praska na kožo iz tako zastrupljene puščice, pomeni gotovo smrt v treh minutah. Tudi živeče človeško telo je polno strupov. Ako se istih hitro ne iznebite, postanete bolni.

Trinerjevo grenko vino izčišča vaše črevesje; v par urah bo to zdravilo odpravilo vse strupene snovi iz vašega sistema. Dalje to vino povrača zdrav okus (tek) in utrjuje telo. Mrs. Frances Bures nam je pisala iz Kersey, Pa., dne 5. aprila sledeče pismo: "Svoječasno so mi ljudje pravili, da ne bom več dolgo živela vsled pokvarjenega črevesja. Zatem mi je moj mož kupil Trinerjevega grenkega vina, katero sem pričela jemati; čez eno leto sem zopet popolnoma okrevala; stara sem 51 let in imam Trinerjevo grenko vino vedno pri rokah." Če ne morete tega zdravila dobiti v bližnji lekarni, pišite naravnost na: Joseph Triner Co., Chicago, Ill. (Adv.)

Naprodaj

je še dobro ohranjen klavir, znanega Henry F. Miller izdelka. Dobi se po ceni. Vprašajte pri

Mrs. Krueger,
556 E. 120th St., Cleveland, O.

Velika slavnost

Dne 23. maja t. l.

se vrši v Clevelandu velika SLAVNOST dr. sv. Vida št. 25 KSKJ.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Globoko potrtega srca naznanjamo s tem vsem sorodnikom znancem in prijateljem, da je dne 18. marca t. l. umrl naš ljubljenj oče, ozir., stari oče g.

John Kumar

v visoki starosti 70 let, rojen l. 1856 v Kojskem pri Gorici na Primorskem. Tukaj v Chicagu je živel neprestano 39 let. Pogreb se je vršil dne 22. marca iz cerkve sv. Štefana na katol. Resurrection pokopališče v Summit, Ill.

S tem izrekamo zahvalo vsem onim, ki so nepozabnega nam očeta hodili obiskovat za časa njegove bolezni, osobito lepa hvala Father Leo-tu ker ga je hodil tolažit; hvala Father Zakrajšku za njegov krasen pogrebni govor v cerkvi, tako tudi Father Plevniku iz Jolieta za udeležitev pri pogrebu in ker je prišel našega očeta obiskat ravno en dan pred njegovo smrtjo.

Hvala lepa vsem udeležencem pogreba, hvala vsem darovalcem vencev, osobito cenj. društvu sv. Štefana št. 1. KSKJ., dalje društvu sv. Jurija C. O. F. za darovani venec in naročeno sv. mašo zadušnico pri osmini. Hvala tem društvom in Jednotam za točno izplačilo posmrtnine. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala, naj bo vse ljubi Bog stoteren plačnik.

Dragi nam oče! Počivajte v miru božjem skupaj z našo ljubo materjo. Na zopetno svidenje tamkaj nad zvezdami!

Žalujoči ostali:

MRS. EMMA MEGLIN, MRS. FRANCES FERKULJ, JOHN KUMAR JR., ALBIN KUMAR, MRS. ED. JUNICK.

Chicago, Ill. dne 25. aprila 1926.

Joliet in okolica.

Velike priprave se vrše za velikanski evharistični kongres vseh katoliških narodov iz celega sveta, vršeč se od 20. do 24. junija t. l. v Chicagu, Ill. Na ta shod bo prišlo tudi mnogo poznanih Slovencev iz starega kraja. Tudi mi vsi želimo se jim predstaviti kot jolietski Slovenci, saj smo samo 37 milj oddaljeni od Chicaga. Vsled tega imamo priložnost obiskati ta shod in to veliko slavnost, ki bo prva te vrste v tej deželi odkar je bila Amerika odkrita. Na tisoče katoliških društev se bo tega kongresa udeležilo. Glejte, da se ne boste prepozno zmislili, da rabite novo obleko za to slavnost. Zato se vam toplo priporočam in naznanjam, da sem zmožen vam narediti moško obleko iz volnatega blaga po vašem okusu in meri, mer je 15 vrst, obleka bo narejena naravnost iz krojaških rok; prihranim vam najmanj $16.25 pri vsaki obleki. To lahko storim vsled tega, ker pri tem odpade $16.25 raznih stroškov pri vsaki moški obleki katere ima vsak prodajalec. Tukaj pa dobite obleko naravnost od krojača. Sukno je sveže, ne preležano kot morda drugje. Jaz vam to lahko dokažem. Vprašajte najmanj že 100 onih, katerim sem jaz obleko prodal: vsi ti so jako zadovoljni z mojo postrežbo. Imam na razpolago čez 100 vzorcev in 40 različnih najnovejših mod (fashions), vse volnasto; Cene so:

ZA MOŠKE, NAJFINEJŠI SVETOVNI FRENCHBACK BLUE SERGE 3 KOMADE $39.50
ZA MOŠKE VSE VOLANSTO BLAGO, 100 RAZLIČNIH BARV, 3 KOMADE $23.75
ZA MOŠKE VSE VOLANSTO BLAGO, 100 RAZLIČNIH BARV, DVOJNE HLAČE $31.50
RAVNO TAKO OBLEKE ZA DEČKE, CENE Z DVOJNIMI HLAČAMI OD $8.50 ..... $21.75

Za dečke in mladeniče v starosti od 4-22 let garantirano vse volna in dobro priloženje k životu. Za narediti moško obleko vzame 14 dni časa in potem pride blago po pošti iz krojaške tovarne katero prinese pismonoša, in se njemu plača. Ako ne boste z blagom zadovoljni, dobite denar nazaj.

Ravno tako vzamem mero za dečke in mladeniče, obleka pride že tekom enega tedna. Kdor želi prihraniti si pri tem nekaj denarja, in dobiti frišno blago za obleko, naj se zglasi pri meni na domu; doma sem od 7.-8. zjutraj, opoldne in pa zvečer od 6 naprej. Lahko me pokličete tudi po telefonu: 2032 M

Pridite in si oglejte pri meni vzorce za obleko, da vam vzamem mero. Se toplo priporočam

JOSEPH STUKEL
1125 N. Hickory St.
JOLIET, ILL.

Tega pisma ne morete kupiti za $25,000.00.

Bridgeport, 17th February 1926.

Laxal Medicine Company!

Cenjena Compania, Vedomost vam zelim da vsem nadesimi sem dobil poratku, af sem bil zelo tak jako vas predpis piral, a vsele sem asi na 50 fitov, pantlikova klista, ado dramf klaki ale sem klaka asi ven neviela mej, prosem dusem neodel, tak uvidim jako se budem filovat neskarže, Spratelskim Pozdravom Joseph Bures

Na tisoče priznanj o uspešnosti Laxtana.

Vsak dan dobivamo nova zahvalna pisma od naših hvaležnih odjemalcev, ki so bili morda že leta in leta v oskrbi kakega zdravnika in ki so morda že več let bolehali ter rabili razna zdravila brezuspešno. Z Laxtanam ne moremo ozdraviti vsake bolezni; toda vemo pa to, da se s njim lahko odpravi trakulje brez kakih bolečin ker je to zdravilo za odpravo trakulje najbolj uspešno; pri tem vam ne bo treba doma ostati niti en dan in prenehati s delom. Samo v eni uri, pa boste dosegli uspeh da bo trakulja za vedno izginila. Potem boste bolj veselo in zadovoljno živeli ker boste zdravi.

Na tisoče mož, žena in otrok se zdravi vsled raznih drugih navideznih bolezni, med tem ko imajo v resnici samo trakulje v sebi. Vsa znamenja tega nepridiprava so njegovi delci, ki prihajajo iz črevesja. Človek ima slab okus, bolkast jezik, rado se mu kolče, bolj ga v krilu, udih in nogah: boli ga glava oprime se ga omotica kot bi imel prazen želodec pod očmi ima črnkaste kolobarje; želodec ga teži, kjer čuti nekaj posebno premikajočega iz njega do črevesja pa naobratno; duši ga tudi proti grli. Tak bolnik ima rumenkasto kožo izgublja na teži; ima slabo sapo, vedno pljuje in nima nobenega prevega veselja do življenja. Človeka napadejo tudi bolljasni napadi če ima trakulje vsem dolgo do 50 čevljev. Če vam šita zleze v napnik, vas lahko zaduši. Odstranite torej tega parasita, da vam ne bo uničil vašega življenja. Pošljite nam $10.45 za Laxtan zdravljenje, če se res hočete iznebiti tega nepridiprava. Laxtan je povsem nedolžno zdravilo, četudi nimate trakulje. Naprodaj samo pri Laxal Co. 1045 Laxal Bldg. Box 962 Pittsburgh, Pa. Za savarovalnino za vitka priložite že zraven. Mi se pošiljamo blago po povzetju C. O. D.

(Copy No: 100) —Adv't.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"
Izhaja vsak torek.
Glasilo Kranjske Slovenske Katoliške Jednote Združenih držav ameriških
Uredništvo in upravništvo
6117 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.
Telefon: Randolph 3912
Naročnina:
Za člane, na leto ... $0.84
Za nečlane ... $1.00
Za inozemstvo ... $3.00
OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA
Maintained by and in the interest of the Order
Issued every Tuesday
OFFICE 6117 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO
Telephone: Randolph 3912
83

RAZMOTRIVANJE.

NASVETI IN PREDLOGI ZA XVI. KONVENCIJO KSKJ.

Pojasnila k nekaterim točkam razmotrivanja.
(Piše urednik.)

Polovica časa za razmotrivanje je že za nami. Zadnje tri mesece (febr. marc in april) se je v to svrho napolnilo že dosti kolon in strani, toda ne s takim uspehom, kakoršnega je bilo pričakovati, ali kakoršnega smo imeli tekom razmotrivanja pred zadnjo konvencijo. Čemu ne? Zato, ker eni pišejo preveč, drugi pa molčijo. Imamo slučaj ,da se je neko društvo že trikrat izjavilo proti premembi imena, kar bi enkrat povsem zadostovalo. Dosti je tudi takih društev, ki pišejo svoje nasvete kar tja v en dan, nepremišljeno, neutemeljeno in brez predsodkov.

Za danes hočemo navesti nekaj pojasnil na taka razmotrivanja.

I. Neko društvo trdi, da naj bi zopet krajevna društva plačevala stroške delegatom na konvencijo, kajti v tem slučaju ne bodo konvencije trajale kar po 9 dni, kakor se je to vršilo na zadnji konvenciji v Clevelandu, ko se je stroške plačalo iz Jednotine blagajne. Kdor je bil na tej konvenciji, lahko trdi, da tako veliko delegatov in delegatinj še ni bilo popred na nobeni konvenciji. Zborovalo se je v resnici 8 dni, nedelje ne vpoštevamo. Skoro dva dni se je pa po nepotrebnem porabilo zaradi afere neke naselbine, (par oseb) kar je stalo Jednoto nad $3000.

Ali je onemu društvu znano, koliko časa je trajala XI. konvencija v So. Chicagu, ko so še društva plačevala vožnjo in dnevnice svojim delegatom? Celih 12 dni; gornji izgovor je torej povsem neutemeljen, kajti stroške konvencije plača celokupno članstvo, bodisi že iz svojih društevnih blagajn ali pa iz Jednotine blagajne, v katero plačuje posebni konvenčni asesment; vse gre iz enega žepa (članov). Na konvenciji bi rad vsak delgat govoril in trdil da je 2x2 štiri, samo da pride njegovo ime v zapisnik, kojega bodo čitali člani njegovega društva. Pri tem pa ne pomisli, da znaša samo zamuda časa na dan okrog $1600 ali $2000, če zboruje 200 delegatov. Da je 2x2 štiri, je povedalo pred onim govornikom že več drugih; toda dotičnik ravnoisto stvar ponovno predlaga, dasi bi bila že lahko davno odglasovana in zaključena. Baš radi tega je gl. odbor svetoval, da bi se na prihodnji konvenciji zborovalo po pristnem amerikanskem načinu, oziroma po Robertsovih parlamantarnih predpisih. Konvencija bi bila vsled tega lahko v 5 dneh zaključena.

Čudno, nekaterim društvom se zdijo naše konvencije vse predolge, pa pri tem nasvete za skrajšanje istih pobijajo, češ: vse naj se vrši in zboruje po starem! Ono društvo se jako moti, ko trdi da se Robertsove predpise za zborovanja vporablja samo v zakonodajnih zbornicah in v kongresu. Vse velike ameriške podporne in druge organizacije jih vpoštevajo; zato traja njih konvencija samo par dni.

II. Neko društvo zavrača nasvet glavnega odbora, da bi se kandidate za gl. uradnike na konvenciji javno nominiralo, volilo pa tajno z listki. Zopet vse po starem! Kako se pa določa kandidate za mestno vlado? Ali ste že kedaj čuli, da bi bil kak župan izvoljen, ne da bi javnost že popred vedela za njegovo ime. To velja tudi za mestne odbornike, kongresnike, senatorje, guvernerje in za predsednika Združenih držav. Kandidat stopi v javnost, da ga volilci poznajo, da o njem sodijo če je vreden in zmožen voditi ta urad ali ne. Tako naj bi bilo tudi na glavnem zborovanju kake podporne organizacije. Vse nam znane Jednote in podporne Zveze volijo svoje glavne odbornike na tak način, brez tajne nominacije kandidatov. Taka volitev stane tudi mnogo denarja. Na konvenciji v Evelethu je ista trajala neprestano od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Za predsednika in druga glavna uradniška mesta je bilo potom tajnih nominacij kar po 20 kandidatov naenkrat. Dokler ne dobi kandidat potrebne nadpolovične večine, vzame mnogo časa in več glasovanj. Včasih se pojavi na ta način tudi tak kandidat na površje, ki sploh ni vreden ali zmožen voditi kako mesto glavnega uradnika. Za taka glacovanja se najbolj potegujejo delegatje iz onih naselbin, ki imajo novega glavnega uradnika iz svoje sredine že doma izvoljenega, in ki na konvenciji nastopajo v posebnih strankinih skupinah. Skušnje o tem smo imeli že dosti.

III. Dosedaj se je že dvoje društev izrazilo, da naj se pri naši Jednoti zopet vpelje mesto blagajnika neizplačanih posmrtnin. O poslovanju in pomenu tega urada smo se že prepričali pred leti. Dotičnim društvom naj bo omenjeno, da niso neizplačani dediči nič prikrajšani na njih obrestih, kajti njih denar je obrestonosno naložen na varni banki na posebne knjižice ž njih imenom. Ko se dedič javi, dobi posmrtninski delež in narastle obresti. Br. gl. tajnik te stvari jako natančno vodi in izvršuje. O tem bo dal gotovo kaj pojasnila v svojem poročilu pred konvencijo. Čemu torej trošiti denar po nepotrebnem za blagajnika neizplačanih posmrtnin? Vse gre bolj točno in gladko naprej naravnost iz glavnega urada. O tem smo se že prepričali, ko smo imeli zaupnika ali takega blagajnika v drugi državi; koliko nepotrebnega dela in sitnosti je bilo vsled tega.

IV. Točko glede izpraznjenih mest glavnih odbornikov bo treba preurediti, toda kako? ali pa pustiti po starem. Eni svetujejo, naj bi izpraznjeno mesto zavzel oni, ki je dobil na zadnji konvenciji največ glasov. Vprašanje pa nastane, kako bi nastopil naslednik ono službo v slučaju, če je bil n. pr. pokojni ali odstopli glavni uradnik na zadnji konvenciji soglasno izvoljen da ni imel nobenega tekmeca? Taki slučaje se večkrat pripetijo na konvenciji.

V. Neko društvo predlaga, da naj konvencija izvoli poseben odbor, ki bi naredil načrt in proračun, koliko je treba prispevati v stroškovni sklad in druge sklade, da ne bo nepotrebnih posebnih assmentov od konvencije do konvencije. To točko je imel do sedaj rešiti gospodarski odbor, da priporoča znižanje ali zvišanje asesmenta. Da bi pa kak odbor naredil natančen proračun (budget) za eno leto naprej, to je pa povsem nemogoče. Kdo ve, koliko članov bo poškodovanih in operiranih čez toliko in toliko mesecev? Asesment se lahko določa na podlagi skušnje in preteklih slučajev, ne pa bodočih. Podporna organizacija je vse kaj drugega kakor pa kako trgovsko podjetje, mestna uprava ali državna. Tam imajo vse do centa izračunjeno, koliko se lahko izda za to in to, in ne več. Če so v enem skladu morda prekratki, ne bo davčna oblast takoj razpisala posebne doklade, ampak si bo mesto pomagalo s tem, odstavi nekaj uradnikov, da s tem skrči še večji deficit v mestni blagajni. Čitali smo že slučaje, da je bilo to ali ono mesto nekaj časa brez policije ali ognjegascev, ker je bil sklad za vzdrževanje tega oddelka izčrpan.

Skušnja nas uči, da s sedanjim asesmentom in sedanjimi podporami za poškodnino in operacije ne moremo izhajati; treba bo torej asesment zvišati, ali pa podporo znižati. "Malo novaca, malo muzike," se je nekoč izrazil nek delegat iz Jolieta. Naj bi torej članstvo razmotrivalo o tem važnem vprašanju, kajti po sedanjem sistemu ne moremo več delovati, ker je poškodninski sklad skoraj vedno prekratek.

Pustite za enkrat premembo Jednotinega imena, pa razmotrivajte rajši o drugih, bolj važnih točkah, ki morajo biti rešene na prihodnji konvenciji. S starim imenom bomo še lahko poslovali, toda poškodninskega asesmenta ne smemo puščati v nemar. Pri tem ponovno opozarjamo na važne nasvete glavnega odbora k premembi pravil, ki so bili priobčeni na prvi strani "Glasila," številka 9.

Sheboygan, Wis. — Ko prebiram razna razmotrivanja radi premembe Jednotinega imena, sem prišla do prepričanja, da je večina v opoziciji radi imena "Ameriška," ker so vsi oni, ki so proti premembi doma iz kranjske dežele, ali rojeni od kranjskih starišev. Gotovo jim narekuje domovinska ljubezen se postaviti za "Kranjsko" ime. Vsa čast jim! Vsak je ponosen na svojo domovino.

Ker se pa gre tukaj še za druge Slovence, ki so tudi člani K. S. K. Jednote, bi jaz mislila, da bi bili lahko bolj velikodušni.

V pravilih čitamo, **da imamo vsi člani in članice jednake pravice.** Kaj ko bi kakemu štajerskemu, koroškemu ali prekmurskemu Slovencu, članu padlo v glavo, da bi zahteval, naj se Jednota imenuje po njegovi domovini? Pravico za to ima zajamčeno po pravilih. Res je, da so bili ustanovniki naše organizacije kranjski Slovenci in so torej radi tega Jednoto nazvali kot je sedaj. A tudi že takrat so mislili na drugo ime: "Jugoslovanska;" ako bi pa tedaj naši častitljivi ustanovniki mogli videti do danes, gotovo bi Jednota imela bolj prikladno ime. Ne bodite torej ozkosrčni in dovolite nam, da smo tudi mi, ostali Slovenci zapopadeni v naši dični organizaciji. Saj smo vendar tudi mi njeni zvesti, tudi mi delujemo za njo, jo ljubimo in spoštujemo kot našo dobro podporno mater. Ne odobravajte torej razlike, ki nas boli.

Jaz sem rodom štajerska Slovenka. Neizmerno sem ponosna na mojo krasno ljubo domovino. Ni imena, ki bi me bolj počastilo, kot če me kdo nazove "Štajerka." A vendar, v slučaju, da bi naša Jednota imela ime "Štajerska," namesto "Kranjska," bi bila jaz prva, ki bi glasovala, da se ime premeni v tako, kjer bodo vključene vse slovenske panoge in ne samo ena.

Pozdravljeni!

Marie Prisland,
članica glavnega odbora.

Društvo Marije Sedem Žalosti, št. 50, Pittsburgh, Pa.

Ker se je začelo razmotrivanje za 16. konvencijo od strani glavnega odbora, kakor tudi od strani krajevnih društev, se temu razmotrivanju pridružujemo tudi mi kot člani društva Marije Sedem Žalosti, št. 50 v Pittsburgh, Pa.

Na redni seji, dne 11. aprila smo razmotrivali o vseh točkah, katere so glavni odborniki na polletni seji od 25. do 29. januarja t. l. v Jolietu odobrili k premembi Jednotinih pravil, kakor tudi glede Jednotinega imena. Člani našega društva so se izrazili kakor sledi:

Prva točka je prememba Jednotinega imena. Člani našega društva so se enoglasno izrazili, da naj ime ostane takšno, kakor je bilo dosedaj. Mi nikakor ne vidimo v novem imenu boljšega napredka kakor ga imamo tudi pod starim imenom, odkar Jednota obstoja.

Člen I. točka 3. K isti naj se dostavi v drugi vrsti odzgoraj: "v Združenih Državah in Kanadi."

K točki 4 naj se dostavi na koncu: "brezplačno."

Člen IV., točka 12, naj bi se glasila, da se ima konvencija vršiti vsako četrto leto, ne pa na vsaka tri leta kakor dosedaj. S tem bi se dosti stroškov prihranilo v korist Jednote in vseg ačlanstva.

Točka 13 in 14, naj ostane neizpremenjena.

Točka 15 in 15-a naj ostane po starem z dostavkom k 15-a kjer se čita: "v istem mestu," naj se doda še "ali pa v bližnjem mestu."

Točka 17 naj ostane po starem, ker mi smo mnenja, da vsa društva, spadajoča h K. S. K. Jednoti so katoliška društva, in kot taka si gotovo izberejo za delegate sposobne in tudi praktično katoliške može; torej ni potreba zraven še kakega župnikovega spričevala.

Točka 19 (Kvorum) naj se glasi namesto 12 — 51 odstotkov celokupnega števila delegatov.

Točka 20, odstavek 4 naj ostane v veljavi kakoršen je dosedaj.

Člani našega društva so se izrekli proti uvedbi Roberts Rules.

Namesto odstavka 8-16 naj se rabi samo: poročilo glavnih odbornikov in poročilo začasnih konvenčnih odborov.

Za odstavkom "Volitev uradnikov," naj sledi nov odstavek "Določitev prihodnje konvencije."

Predzadnji odstavek konvenčnega reda naj bi se glasil: Slovesna zaprisega novoizvoljenih uradnikov.

Člen V,, točka 22-a naj ostane po starem. Odstavek b naj se črta; torej se lahko vrši splošno glasovanje tudi v konvenčnem letu.

Točke 24, 25 in 26 naj ostanejo v veljavi tako kakor se glasijo sedaj.

Člen VI. točka naj ostane po starem, ker zadostujejo trije porotni in trije pravni odborniki.

Točka 29. (Način volitve glavnih uradnikov). Stara točka naj odpade, nova se pa naj glasi: "Nominacija kandidata za glavni urad naj bo javna, volitev pa tajna z listki. Za izvolitev se zahteva nadpolovično večino oddanih glasov.

Točki 31 in 35 naj ostanejo po starem kakor so se glasile dosedaj.

Točka 36. K besedam "na izpraznjeno mesto" naj se dostavi še "iz ravno iste države, iz katere je bil prejšnji uradnik."

Točke 37, 39, 40 naj ostanejo neizpremenjene.

Zgoraj označeno razmotrivanje je bilo prečitano in odobreno na redni seji dne 11. aprila od večine navzočega članstva.

Odbor društva Marije Sedem Žalosti, št. 50:
Mathias Ivanich, predsednik.
Michael Bahor, tajnik.
Joseph Dolmovich, blagajnik.
(Pečat)

Društvo sv. Srca Marije, št. 86, Rock Springs, Wyo.

Tudi naše zgoraj označeno društvo se je pridružilo razmotrivanju na redni seji dne 11. aprila. Zaradi premembe imena se je društvo izreklo, naj ostane pri starem.

Priporočamo, da bi se kaj ukrenilo glede neizplačanih posmrtnin mladoletnih dedičev, da bi se jim denar saj nekaj obrestoval. V mnogih slučajih imajo sorodnike, ki se ne brigajo za njih koristi, ali so pa brez svojcev ter prepuščeni sebi, in si ne morejo pomagati. V interesu teh naše društvo priporoča, da bi se njih denar obrestoval, ter naj bi se na prihodnji konvenciji izvolil blagajnik neizplačanih posmrtnin.

Za društvo št. 86, Rock Springs, Wyo.
Johana Ferčic, predsednica.
Theresa Potochnik, tajnica.
Johana Fortuna, blagajničarka.
(Pečat)

Cleveland, O. — Cenjeni sobrat urednik: Ker vam dela naše društvo sv. Marije Magdalene, št. 162 bolj malo sitnosti glede razmotrivanja, dasiravno je zelo veliko in agilno, se oglašam jaz s temi skromnimi vrsticami.

Tudi jaz zasledujem z zanimanjem v "Glasilu" vsa razmotrivanja; le žal, da jih je bilo dosedaj bolj malo pri tako velikem številu članstva, kakoršnega ima naša dična Jednota. Res, to je vse nekako prezaspano in mlačno, kot je zadnjič omenil naš sobrat glavni predsednik. Člani in članice! Stopite z dobrimi predlogi na dan, saj imamo svoje glasilo za to na razpolago; ne čakajmo in ne odlašajmo vse na konvencijo; storimo raje prej, da se s tem prihrani stroške, katere moramo vsled predolge konvencije vsi trpeti. Kar bomo storili sedaj, bo to velike važnosti za delegate in delegatinje, ki bodo prišli na konvencijo z dobrimi predlogi na dan; na ta način bo konvencija bolj kratka in tudi uspešna.

Zelo se čudim, da v obče krajevna društva kar molčijo na razne nasvete in predloge, ki so bili po glavnem odboru priobčeni že pred devetimi tedni. Vse bolj važne nasvete se prezira in se debatira samo o premembi Jednotinega imena. S tem se članstvo preveč razburja. Ali se bo konvencija vršila samo zaradi te premembe? S tem predlogom v obče še ni zapravljena Jednota; to vse je odvisno od članstva in od delegatov; dotočala bo večina, kakor boste naročili delegatom in delegatinjam. Kakor bo konvenčna zbornica odglasovala, tako bo veljalo. Prememba imena Jednote sedaj tako razburja članstvo, kakor jih je svoječasno ženska enakopravnost. No, in sedaj ko smo zmagale, ali to škoduje Jednoti? Ali ni zdaj več napredka in zanimanja za Jednoto od strani žensk kot pa je bilo popred? Tako bo tudi, ako se ime Jednote preuredi, da bo za vse bolj prikladno.

Torej še enkrat apeliram na vse članstvo, da stopi na plan s koristnimi točkami v predalih razmotrivanja, kajti čas do konvencije postaja vedno bolj kratek, še dobre tri mesece; delegate bo treba voliti že prihodnji mesec (junija). Nastopimo sedaj v lepi slogi in bratstvu, pa bo prihodnja konvencija gotovo uspešna.

Frances Debeve,
blagajničarka društva št. 162.

Bridgeport, O. — "Premalo zanimanja," nas opominja kot skrbni oče naš neumorni sobrat glavni predsednik; prosi, priporoča in svari, da se pripravimo na velike dneve, ki nas čakajo v letošnjem letu. Vse je gola resnica, kar je nam pojasnil in priporočal, in mislim, da ga ni člana pri naši Jednoti, kateremu je blagor Jednote pri srcu, da bi tega ne pripoznal.

Čas hitro teče, konvencija bo kmalu pred durmi, pa nismo še nič drugega napravili, kot da smo si glede premembe imena v lase skočili, namesto da bi začeli z dobrim razmotrivanjem in poslušali nasvete glavnega odbora.

Društvo sv. Barbare, št. 23, je vse točke, ki jih je glavni odbor priporočal za spremembo pravil, odobril, ker nekatere je društvo že prej sklenilo priporočiti ravno v istem smislu. Članstvo je prepričano, da kakor pri vsakem društvu dobri uradniki najboljše vedo, kaj je bolj koristno in potrebno za napredek društva, tako v toliko večjem obsegu vedo naši glavni uradniki, kaj je potrebno za zboljšanje Jednotinih razmer. Dejstva govore, dokazi so jasni, da je sedanji glavni odbor z našim navdušenim glavnim predsednikom z vso vnemo in požrtvovalnostjo nesebično deloval za napredek Jednote in v korist članstva, zakaj bi potem mi ne zaupali njim? Če so do sedaj delali za nas in vodili po pravi poti do napredka, gotovo niso kar čez noč postali izdajalci; sploh pa točke, ki jih je glavni odbor priporočal, dovolj jasno govore, da je njim blagor naše Jednote globoko pri srcu.

Zato je društvo sv. Barbare, št. 23 v prvi vrsti soglasno oddobrilo točko za premembo imena iz "Kranjske" v "Ameriško," iz razlogov, ki so bili dovolj že pojasnjeni.

Naj omenim, da tudi druge organizacije isto delajo, če razmere časa zahtevajo. Podpisani spadam v nemško organizacijo Roman Catholic German Knights of St. George, ki je stara že 45 let in letos tudi namerava premeniti svoje ime, da se bo glasilo: Knights of St. George, ker ime je postalo sedanjim razmeram neprikladno; torej ako je ta velika organizacija sprevidela za potrebno, ime urediti razmeram primerno, ali ni naša Jednota ravno na istem potu, da mora z duhom časa naprej, če hočemo imeti dobre ugodnosti do napredka?

V dokaz, kako deluje ta organizacija za napredek, naj navedem, da ko sem pristopil pred osmimi leti, so se seje obdržavale še v nemškem jeziku, glasilo je izhajalo še večjidel v tem jeziku; danes se vrši vse poslovanje v angleškem jeziku, le uradna poročila v glasilu so poleg angleškega tudi v nemškem jeziku, sprejemajo se v organizacijo vse narodnosti člani, ako so dobri katoličani. Organizacija dobro napreduje in ima v tukajšnji bližini krasen dom za stare člane, ki stane nad 200 tisoč dalarjev.

V zadnjem času je izdal glavni odbor vabila za pristop v šestih različnih jezikih. Iz navedenega je razvidno, da če so Nemci izprevideli za potrebo, organizacijo preustrijiti po ameriškem sistemu, da tudi nam Slovencem, ki smo majhni, ne bo kazalo drugega, če hočemo imeti obstanek naše Jednote zagotovljen. Čas je prišel in prinesel seboj zahteve, ki jih bomo mogli sprejeti prej ali slej, zakaj torej odlašati, ker skušnja nas uči, da vsako odlašanje je nam le v škodo.

Zatorej poslušajmo dobre nasvete našega glavnega predsednika in ostalih glavnih uradnikov, ter pojdimo skupno na delo za blagor naše slavne Jednote. Prihodnjič še kaj o drugih priporočilih društva.

Z bratskim pozdravom za društvo sv. Barbare, št. 23,
Mihael Hochevar, blagajnik.

Emporia, Kans. — Amerikansko Slovenska Katoliška Jednota je res lepo ime! Ko sem pred 22 leti pristopil v društvo sv. Petra in Pavla, št. 38 K. S. K. Jednote, nismo bili tako moderni kakor smo sedanji čas.

Vse tozadevno razmotrivanje in pikanje po strani se meni ne dozdeva praktično, ker gotovo ni naši dragi mamici K. S. K. Jednoti v korist in blagor, da se njeni otroci med seboj po strani gledajo radi njenega imena.

Ne, cenjeni mi sobratje in sosestre! Ali bo beseda Amerikanska v blagor Jednote? Pustimo ime Kranjska; saj je Kranjska itak izgubljena in je ni več na zemljevidu, a naš mili spomin pa ostane v naših srcih nam, ki smo hodili po nji; naša mila nekdaj kranjska dežela je še naš dom in ostane za vedno, če bi jo tudi prekrstili v Carigrad.

Spominjam se še, ko smo peli: "Kranjski fantje, mi smo mi, po naših žilah teče kri . . ."

Dragi mi sobratje in sosestre! Ni vredno, da bi se prepirali. Oba imena sta nam v sorodu. Mila "kranjska" in draga "ameriška;" glavna stvar je, da nam je naša Jednota dobra podporna mati. Ne pustimo prepira v to Jednoto; jaz iz srca povem: **da sem kranjski sin, ali Ameriko ljubim nad vse!** Če bi imel jaz pravico danes zapisati "Ameriška," bi takoj iz srca rad zapisal; želel bi pa, da naj to delegatje na konvenciji določijo tako, da bo nam vsem v blagor.

John Bizal.

Barberton, O. — Kako in kaj je naše društvo sv. Jožefa, št. 110 na svoji zadnji seji sklenilo glede bodoče konvencije, je tajnik uradno v "Glasilu" že poročal. Ker imamo pa vsi člani pravico — kar je popolnoma pravilno — da izrazi vsak svoje lastno, nepristransko mišljenje in po svoji skromni zmožnosti svetuje glede ukrepov bodoče konvencije, sem se tudi jaz, kot večletni član Jednote namenil podati par skromnih nasvetov v tej zadevi. Naj omenim, da je to moje lastno mišljenje, potem naj si vsak po svoje tolmači.

Vzemimo najprvo vprašanje splošne centralne bolniške podpore, kateri točki bi po mojem mnenju morala bodoča konvencija posvetiti posebno pozornost.

Ko se je na predzadnji konvenciji odobrilo centralno bolniško podporo, je bilo naše društvo sv. Jožefa, št. 110 eno prvih, ki je soglasno sklenilo, da se pridruži centralizaciji. To se je ukrenilo ne radi tega, da ne bi imelo v blagajni denarja za morebitno bolniško podporo, ampak iz zgolj bratoljubja. Imeli smo par tisočakov in jih imamo hvala Bogu še danes, dasiravno nam je pred leti španska influenca dosti denarja odvzela vsled plačanih podpor.

Nekoč sem govoril s tajnikom nekega društva naše Jednote iz druge naselbine, čemu njih društvo ne pristopi v centralizacijo? Rekel mi je takole: "A, kaj? Mi imamo še par svojih tisočakov, da lahko iz naše blagajne plačujemo podporo!" Tako je torej mišljenje nekaterih naših sobratov, ki ni

(Dalje na 5. strani)

K. S. K. JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.
GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Solventnost skrbniškega oddelka znaša 100.28%; solventnost mladinskega oddelka znaša 124.18%
Od ustanovitve do 1. aprila, 1926, znaša skupna izplačana podpora $2,687,789.

GLAVNI URADNIKI
Glavni predsednik: Anton Grdina, 1053 East 62nd St., Cleveland, Ohio
I. podpredsednik: Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo
II. podpredsednik: Anton Skubic, P. O. Aurora, Minn
III. podpredsednica: Mrs. Mary Prisland, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill
Pomožni tajnik: Steve G. Vertin, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill
Blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill
Duhovni vodja: Rev. J. J. Oman, 3547 E. 60th St., Cleveland, Ohio.
Vrhovni zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, R. 303 Amer. State Bank Bldg., 400 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa

NADZORNI ODBOR
Frank Opeka, 26—10th St., North Chicago
John Jerich, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill
John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo
John Zulich, 15301 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio
Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR
John R. Sterbenz, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich
Martin Kremesec, 2004 Coulter St., Chicago, Ill
Frank Tremponh, 42—48th St., Pittsburgh, Pa

PRAVNI ODBOR
John Decnman, Box 529 Forest City, Pa.
John Murn, 42 Halleck Ave., Brooklyn, N. Y.
John Burkovich, 1201 So. S. Fe Ave., Pueblo, Colo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":
Ivan Zupan, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Telefon: Randolph 3912

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

bratsko, ampak sebično. Naše društvo se je zato pridružilo centralizaciji, ker je videlo le v združenju svojo bratsko pomoč. Bodimo torej bratski, pravični in nepristranski; samo v pravem združenju bomo združeni sobratje in sestre.

Naša Jednota je v zadnjih kampanjah kar čudežno naraščala. Nemali vzrok je temu bila tudi centralna bolniška podpora; razume se, da vsako novo društvo, ko bi takoj prišla bolezen, bi ne moglo plačevati podpore ali vsaj težko, če bi ne bilo v centralizaciji. Zato je dolžnost nas vseh, da takim sobratom v nesreči pomagamo. Združimo se torej sami in ne čakajmo, da nas bodo k temu drugi primorali; prišel bo čas, ko bodo državne oblasti to morda naravnost zahtevale, tako kakor solventnost. Naj nam bo vedno pred očmi znano geslo: "V združenju je moč." Prihodnja konvencija naj bi posvetila vso svojo posebno pozornost temu, da bomo imeli splošno bolniško centralizacijo, oziroma da se še za ta sklad vsi združimo, kakor smo združeni za druge sklade.

Zdaj pa še radi spremembe Jednotinega imena. Naše društvo se je izreklo, da naj ostane ime po starem. Prepričan sem, ako bi bil sobrat, glavni tajnik stvar popred pojasnil, da ne bo pri tem tako velikanskih ?! stroškov, oziroma nobenih, bi bilo naše društvo drugače glasovalo. Moj nasvet je, da naj se naša organizacija v bodoče imenuje "Amerikanska Slovenska Katoliška Jednota." Da ime "Kranjska" ni lepo, ni pravlino in je za nas ameriške Slovence celo poniževalno, zato imamo nebroj dokazov. Vzemimo na primer naša pevska društva. Nobeno pevsko društvo se ne imenuje Kranjsko pevsko društvo, ampak Slovensko, ker vsako tako društvo tvorijo tudi Štajerci, Primorci, ne pa samo Kranjci; mi se skupno imenujemo Amerikanski Slovenci. Tako imamo tudi pri naši Jednoti dosti Štajercev, Primorcev in Prekmurcev; celo v glavnem odboru imamo tri, tu v Ameriki rojene Slovence in ne kranjske; to število se bo kmalu povečalo. Ker smo enakopravni glede pravic in dolžnosti pri Jednoti, bodimo še enakopravni glede imena; enakopravnost ni pozna nobene prednosti.

Še en primer. Naša konvencija se bo letos vršila v Kranjsko-Slovenskem Domu v Pittsburghu, namesto v Slovenskem Narodnem Domu, kar bi bilo pravilno. Pred leti, ko so rojaki iz Pittsburgha gradili ta Dom, sem živel tudi jaz tamkaj. Vse je šlo gladko, ko so pa prišli do imena, je pa nastal ogenj v strehi; vlekli so kar na tri strani. Zmernejši so hoteli imeti "Slovenski Narodni Dom" druga stranka je bila za Kranjsko Slovenski, tretja pa celo za Avstrijsko Kranjski!? Zmagali so Kranjci, ker so bili močnejši. Vzemimo, da bi uspeli prijatelji tedanje Avstrije. Kako neprijetno bi danes to ime na ušesa zvenelo! Ime bi bilo že med vojno gotovo predrugačeno, če ne bi ga bili pa s silo predrugačili Amerikanci.

To je moje skromno mišljenje. Jaz sicer radi imena ne bom pustil Jednote, toda rad bi umrl kot član A. S. K. Jednote.

Jakob Šabec,
član društva sv. Jožefa, št. 110.

IZ GLAVNEGA URADA K. S. K. JEDNOTE

URADNO NAZNANILO.

Vsled mnogih poškodninskih in operacijskih slučajev, ki smo jih imeli tekom tekočega leta, nastal je v tem skladu velik primankljaj. Ker je nemogoče nastali primankljaj pokriti z rednim mesečnim asesmentom, zato je za mesec maj 1926 razpisan na vsakega člana in članico poseben asesment 50c., da se tako primankljaj poškodninskega sklada pokrije.

Izrednega asesmenta 50c. so prosti vsi člani in članice, nahajajoči se v zavodih za umobolne, kakor tudi vsi novo pristopili udje, ki bodo sprejeti v Jednoto tekom meseca maja t. l.

Vsi ostali člani in članice plačajo izredni asesment z rednim asesmentom za mesec maj.

Cenjeno članstvo se prosi, da to vpoštevati blagovoli.

Za glavni urad K. S. K. Jednote:
JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

IZ URADA POROTNEGA ODBORA K. S. K. J.

Naznanilo in odgovor na dopis "S pota," kateri je bil objavljen v listu "Glas Naroda," št. 76 z dne 1. aprila in nosi podpis: Matija Pogorelc.

G Matija Pogorelc! S tem se vam naznanja v zadevi pritožbe, katera je bila vložena zoper vas, zaradi vašega dopisa, ki je bil objavljen v listu "Glas Naroda," št. 270 z dne 17. novembra, 1925.

Omenjeni dopis je bil v mesecu januarju t. l. pri zasedanju glavnega odbora v Jolietu na seji glavnih odbornikov predložen in prečitan, in glavni odborniki so se enoglasno izrekli, da se ne spodobi članu K. S. K. Jednote take dopise pošiljati v javnost. Zaradi tega je bila sestavljena resolucija, katera je bila objavljena z zapisnikom v "Glasilu K. S. K. Jednote," št. 5 z dne 5. februarja, 1926 in se glasi:

"Mi, tukaj zbrani glavni uradniki K. S. K. Jednote odločno obsojamo žaljive dopise člana Math Pogorelca, v katerih blati glavne uradnike naše Jednote, katoliško vero in naše slovenske duhovnike. Kot člana naše katoliške organizacije se ga s tem opozarja, da naj enkrat za vselej preneha s takimi žaljivimi dopisi v proti-katoliških listih, sicer se bo ž njim postopalo v takih slučajih kakor to določajo pravila K. S. K. Jednote."

G. Matija Pogorelc! Kakor razvidno iz vašega dopisa "S pota," ki je bil objavljen v listu "Glas Naroda," št. 76, z dne 1. aprila, 1926, se vi ne ozirate na sklep glavnega odbora in tudi ne vpoštevate Jednotinih pravil; zatorej se vam naznanja potom "Glasila K. S. K. Jednote," da smo mi, podpisani člani porotnega odbora čitali vaš dopis "S pota" v listu "Glas Naroda," št. 76 z dne 1. aprila, 1926 in vam naznanjamo, da ste z onim dopisom v "Glas Naroda," št. 76 z dne 1. aprila 1926 kršili Jednotina pravila, zatorej vas na podlagi Jednotinih pravil člen XIV točka 119 in 121 kaznujemo s suspendacijo iz K. S. K. Jednote; suspendacija stopi v veljavo dne 1. maja, 1926, certifikat št. 2451 zavarovalnina $500, razred 47.

John R. Sterbenz, I. porotnik; **Martin Kremesec,** II. porotnik; **Frank Trempus,** III. porotnik.

Jaz, podpisani potrjujem s tem sklep in razsodbo glavnega porotnega odbora K. S. K. Jednote v zadevi obsodbe Matija Pogorelca, ter priznavam isto za pravoveljavno. Vrhovnemu porotnemu odboru dajem priznanje, da je to zadevo ukrenil in odredil popolnoma v soglasju Jednotinih pravil.

Anton Grdina, glavni predsednik K. S. K. J.
Cleveland, O., dne 1. maja, 1926.

ŠE JE ČAS!

(Piše duhovni vodja K. S. K. Jednote.)

"Prijatelj, ne delam ti krivice," tako je rekel hišni gospodar svojemu hlapcu v evangeliju. Tako pa tudi smelo govori naša katoliška Jednota, ko zahteva od svojih članov in članic izpolnjevanje verskih dolžnosti. Jednota mora to zahtevati in ti nimaš nobene pritožbe. Ali nisi prisegel, da boš pravila spolnoval? Nekateri potem govoričijo, ko so vstopili in prisegli, da bodo spolnovali vsa Jednotina pravila, potem šele se spomnijo, da so pristopili k Jednoti le radi "insuranca." Tistim članom svetujem, naj še enkrat prečitajo Člen II., točka 7 in Člen 14, točka 119. Jednota ti ne dela nobene krivice, ako zahteva, da sprejmeš zakramente sv. pokore in sv. obhajila. Ti si se pogodil z Jednoto in sedaj drži svojo pogodbo.

Drugi zopet govoriči: "Prisiljena reč ni dobra." Gotovo, da ne. Toda če si že tako daleč, da greš edino le po sili k sv. zakramentom, potem nisi več pravi član, tudi nisi več pravi katolik, si katolik le še po imenu, kar pa ti ne koristi nič, in čim preje odstopiš od Jednote, tem boljše bo zato in za Jednoto.

Je vse zastonj, prijatelj, Jednota ti ne dela nobene krivice. Vprašanje je le, ali živiš ti po tem, kar si prisegel ,da boš spolnjeval? It's all up to you!

Zato pa, člani in članice katoliške Jednote, skrbite, da vsak svojo dolžnost skrbno in dostojno opravi. Pomislite vi, kateri ste postali tako brezbrižni v spolnovanju verskih dolžnosti, da ste postali brezbrižni zato, ker ste poslušali krive preroke, ne pa glas Dobrega Pastija vaših neumrjočih duš, Jezusa Kristusa, ki vam želi le dobro. On je tisti, kateri je rekel apostolom in njih naslednikom: "Prejmite sv. Duha. Komur boste grehe odpustili, so jim odpuščeni, komur jih boste zadržali, so jim zadržani."

Zgodovina sv. Cerkve nas tudi uči, da je bila spoved vseskozi sem od početka sv. Cerkve. Vi pa ste postali žato sovražni temu zakramentu, ker ste poslušali odpadnike sv. vere. Ali ni to nespametno? Ali ni Jezusova beseda bolj zanesljiva, kakor beseda naših janičarjev, kateri so Boga zapustili zato, da bi jim bilo dovoljeno delati vse, kar je prav in kar ni prav? Ali vas bodo oni zagovarjali in izgovorili na dan sodbe?

Jezus pravi: "Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje v sebi." Vaši voditelji, za katerim ste nastopili pot, pa pravijo: "To je farški biznes." Kateremu je bolj varno slediti, Jezusu ali odpadnikom? Kdor je pameten, ta bo sledil klicu Dobrega Pastirja: "Pridite k meni vsi." Kdor ne sprejme sv. Zakramentov, ne sledi Jezusu in se zveličati ne more, četudi veruje. Saj veruje tudi satan, pa mu ne koristi nič, ker se po veri ne ravna. Tako tudi tebi mrtva vera ne koristi nič.

Jezus pravi: "Ako hočeš iti v življenje, spolnuj zapovedi." Zapoved pa zahteva od nas vsaj enkratno sv. obhajilo in vsaj enkratno spoved na leto. Zato pa še enkrat rečem onim članom in članicam naše katoliške Jednote, **povrnite se nazaj v naročje matere sv. Cerkve.** Z zanemarjeno velikonočno dolžnostjo ste se izključili iz nje sami. Popravite, dokler je še čas. Jezus vas še vedno ljubi in kliče nazaj. Odzovite se temu klicu, predno ne pride drugi klic: "Daj odgovor od svojega hiševanja!" Ta klic bo prišel vsakemu, tudi tistim, kateri ne verujejo, ker s tem, da ne priznajo Boga, Boga vse eno ne bodo odpravili. Bog je bil, je in bo, ne glede na to, koliko ljudi ga tukaj zanikuje in taji. Zato pa, brat! Sestra! Sedaj je čas, da se povrneš nazaj k Očetu!

Rev. J. J. Oman.

ODPRTO PISMO.

Odgovor sobratu Jakobu Šega, Joliet, Ill.

V vašem dopisu "Malo odgovora, na pojasnilo glavnemu tajniku," v št. 15, "Glasila K. S. K. Jednote," ki je bilo priobčeno minuli teden, ste celo stvar tako zasukali, kakor je sploh vaša navada.

Nisem imel namena z vami se prerekati, toda ker vem, da me bolj sovražite kakor vrag blagoslovljeno vodo, in ker vem, da bi me najrajše v žlici vode vtopili, če bi me mogli, zato sem se odločil vam javno odgovoriti in dokazati, kaj je vaš namen.

Z vašim dopisom ste pokazali, da ste zelo slabega spomina, ali pa ste toliko hudoben, da resnici v oči pogledati ne morete.

Iz vašega dopisa se razvidi, kakor da samo vi vse znate in resnico govorite, jaz pa poročam neresnico.

Naj vam bo enkrat za vselej povedano, da opravljam službo tajnika Jednote že 18. leto, in kar sem pisal, bila je gola resnica. Tako so bili tudi podatki priobčeni v "Glasilu," št. 15, resnični in brez pretiranja.

V vašem dopisu pravite, da ker ni nobeden dal hitro odgovora na moje pojasnilo, sem pozval vas, ter da sem vas vprašal, kaj vi mislite o tem? To nikakor ne odgovarja resnici. Ko sem pojasnil celo zadevo, kar se tiče popravka sedanjega Jednotinega poslopja in zidanja nove hiše, je bil takoj za menoj pozvan k besedi brat John Lozar, slovenski stavbenik. On je razložil zbranim društvenim uradnikom in uradnicam, koliko bi stalo popravilo sedanjega Jednotinega poslopja. Javno je izrekel, da je tudi on za to, da se zida nova hiša.

Za bratom Lozarjem je govoril brat Matt Buchar, tajnik društva sv. Cirila in Metoda, št. 8, ki je izjavil, da je proti popravilu sedanje Jednotine hiše.

Za bratom Bucharjem je prosil za besedo sobrat Nikolaj Vraničar, ki je istotako povedal, da je za novo stavbo. Omenil je, da je zadovoljen s prostorom, ki ga je stavbinski odbor K. S. K. Jednote izbral.

Nato ste bili šele vi vprašani, kaj mislite.

V vašem dopisu poročate, kako ste se izrazili, kar zopet ne odgovarja resnici. V resnici ste se izrazili takole: "Kakor bom rekel bom napačen. Prostor (kjer se namerava zidati nova hiša), se mi dopade, toda bojim se, da bo brez pomena, kar mi tukaj sklenemo."

Pojasnjeno vam je bilo, da so bili odborniki jolietskih društev poklicani na posvetovanje, da se vsak izrazi kaj misli, je li zato, da se prezida sedanje poslopje ali naj bi se zidala nova hiša.

Pripoznali ste, da so listine v resnici v nevarnosti, ter da je bilo že zdavnaj potreba urad popraviti. Omenili ste, da je bilo pri minuli konvenciji sklenjeno, da se naj urad popravi, toda zakaj se tega ni storilo. Nekaj je treba ukreniti, ste rekli, toda ako mi kaj določimo, se bo pri konvenciji po nas udrihalo.

Pojasnil sem vam, kje je iskati krivde, da se urad ni popravil, toda kakor navadno, vi nočete ničesar verjeti, kar kateri glavnih uradnikov reče.

Vi dalje pišete, da ste se izrazili, da se vam zdi seja brez pomena, da zbrani društveni uradniki niso imeli kaj sklepati brez članstva.

Torej po vašem mnenju seja, ki sem jo sklical z dovoljenjem glavnega predsednika ni imela pomena. Toda sejo, ki ste jo vi s par uradniki sklicali 20. februarja, kamor ste poklicali društvene odbornike, brez dovoljenja in vednosti članstva društev, kjer se je sklenilo sklicati javen shod, da se protestira proti premembi imena K. S. K. Jednote, pa je imela pomen?! Pri dotični seji pa se niste ozirali na članstvo. Brez vednosti članstva ste določili shod, kjer se je brez vsakega vzroka napadalo glavne uradnike.

Vi pravite, da je bilo pri minuli konvenciji sklenjeno, da se glavni urad popravi. Ne spominjate se pa, da je bilo že pri več konvencijah določeno, da se naj hiša proda.

Vi pravite, zakaj se ni vpošteval sklep konvencije? Pravite, da bi popravilo stalo nekoliko čez štiri tisoč dolarjev.

Zakaj ne poveste, koliko čez štiri tisoč dolarjev bi popravilo stalo? Stavbenik je glavnemu odboru povedal istotako, kakor je povedal vam vpričo ostalih 28. marca zbranim društvenim uradnikom in uradnicam, da bi popravilo stalo $15,000. In ako bi se pri minuli konvenciji povedalo strošek popravila, bi gotovo konvencija ne dovolila potrošiti omenjene svote. In ker pri konvenciji ni bilo navedene vsote, koliko bi popravilo stalo, zato sedanji glavni odbor ni hotel $15,000 potrošiti brez dovoljenja članstva ali konvencije.

Vi pravite, da je dom do konvencije dober, ko se pa bliža konvencija, je pa zanič, samo da je prepir zaradi njega.

Kadar bom jaz prišel v vašo mesnico in vas bom hotel učiti, kako se prodaja meso in kosti ali s čemur trgujete v vaši prodajalni, potem mi lahko kaj svetujete; nikakor pa mi ne morete dopovedati, kaj je potrebno za Jednoto. Jaz nisem priporočal popravila glavnega urada zato, ker se bliža konvencija ali da bi se delal prepir. Popravilo urada sem priporočal, ker je popravilo neobhodno potrebno, kar ste tudi sami pri seji pripoznali.

Kar se pa prepira tiče, ste pa vi tisti, ki ga dela. Odkar ste v Jolietu, delate zdražbe. Vi ste povzročili prepir pred minulo konvencijo. Vaša umazana politika je bila vzrok, da se je pri minuli konvenciji potrošilo okrog $4,000 nepotrebnim potom. Vi ste bili krivi, da je bila delegacija jolietskih društev pri minuli konvenciji poražena. Vi ste bili krivi, da je pri minuli konvenciji eden izmed delegatov priporočal, da naj v bodoče Jolietčani umazano perilo doma operejo in ga ni treba nositi na konvencijo. Vi ste krivi, da se zopet sedaj od tedna do tedna v "Glasilu" napada članstvo jolietskih društev.

Vi pravite, da bivate v Jolietu že več let, toda da ne slišite nobene tako hude želje za novi Jednotin dom, da bi se zato prepirali, kakor je razvidno iz "Glasila."

Ako moje pojasnilo še enkrat prečitate, boste videli, da nisem tako pisal, kakor vi zavijate. Mogoče ste pri seji 28. marca sedeli na ušesih, da niste slišali, ko so se vsi zbrani društveni odborniki in odbornice izrekli za zidanje nove Jedtine hiše. Ne vem, kje ste imeli ušesa, da niste slišali, ko se je od strani uradnikov povdarjalo, da če se zida nova hiša na zapadni strani mesta Joliet, se bo s tem ustreglo želji članstva. Kje ste bili, ko se je povdarjalo, da bo s tem zavladal mir med članstvom, ter da se bo odstranil strah, o selitvi urada iz Jolieta. Kje ste bili, ko se je eden izmed uradnikov izrazil, da imamo prepir že 18 let na konvencijah in izven konvencij samo zaradi sedanje Jednotine hiše, ter da je že čas, da se pride do kakega zaključka v tem oziru. Kje ste bili, ko se je zopet drugi društveni uradnik izrazil, da če se zida nova hiša na prostoru, ki ga je odbor Jednote določil, da ne bo niti enega člana, ki bi temu nasprotoval.

Vi ste bili edini, ki ste se izrazili, če bo šlo vse po pravi "treki."

Jaz sem priporočal popravo glavnega urada, glavni odbor je pa sklenil, da bi bilo nespametno zabiti v sedanje poslopje $15,000 ter je določil, da se zida nova hiša, pod pogojem, če se članstvo Jednote zato izreče.

Vas kakor tudi ostale uradnike in uradnice jolietskih društev sem poklical z dovoljenjem glavnega predsednika k seji, da se izve mnenje, kaj uradniki društev mislijo. Odbor Jednote ve, da ako se zadosti želji članstva jolietskih društev, bo s tem zadovoljno tudi članstvo izven Jolieta. Zato je bila seja sklicana in za nič drugega.

Vi pa kljub vsemu temu živite še vedno v dvomu in nekaj iščete. Vaš pravi namen je članstvo razburjati in v kalnem ribariti. Ako mislite, da se bo zopet na prihodnji konvenciji zaradi vaše politike potrošilo tisočake, se motite. Če vas ni spametovala minula konvencija, vas bo mogoče prihodnja. Ako je vaš namen na prihodnji konvenciji jolietsko delegacijo zopet pahniti v blato, kakor ste to z vašimi pristaši storili na minuli konvenciji, le nadaljujte svojo politiko.

Toliko v odgovor, da se boste znali ravnati in da ne boste potvarjali resnice, ter direktno ali indirektno pisali, da poročam neresnico.

Josip Zalar, glavni tajnik.

K odprtemu pismu sobrata glavnega tajnika dodajam tudi jaz nekaj vrstic; to pa radi tega, ker se čutim pri Šegovemu napadu precej prizadetega, pa ne zaradi tega, da je sobrat Šega mogoče povedal nekaj resnice, ki bi morda nas zadela, marveč radi tega, ker je ravno narobe, ker resnice ni povedal. Kar je povedal in napisal, je storil le na videz, da se je slišalo samo tako, da bi vzbudilo sum.

Brat Šega se dela nevednega in povprašuje, kdo je ustavil delo poprave Jednotinega doma. Skoraj na štirih mestih navaja v svojem dopisu to vprašanje. Brat Šega se dela nevednega, dasi ve to v Jolietu že vsak poedini član in članica. Sedaj pa tudi jaz nočem njemu tega povedati; naj ostane tajno.

Brat Šega se zelo zanima za Jednotine stvari v Jolietu; bojim se, da se še malo preveč zanima za našo Jednoto; ako bi se malo manj zanimal, bi bilo bolje. Brat Šega se kaže precej v ospredju v Jolietu, pa bi bilo mnogo bolje za vse Jolietčane, ako bi brat Šega ostal malo bolj zadej. Ako bi se on držal malo bolj nazaj od svoje navade, bi ne bilo danes te bune, ki jo imamo. En človek lahko vso naselbino spravi iz reda in kredita. Ako je brat Šega tako dober in naklonjen Jednoti, bi mu jaz svetoval, da bi naj on vporabil svoje zanimanje za druga, boljša sredstva in namene kakor jih ima v svojih muhah sedaj. Kranjska Slovenska Katoliška Jednota ima svoj glavni odbor; naj se brat Šega nikar preveč ne zanima za uradne stvari naše Jednote. Jaz ne vidim ničesar tako opasnega pri Jednoti, da bi bilo potreba ponoči klicati članstvo na izvanredne seje in hruliti. Tudi jaz nosim odgovornost za Jednoto in sem pod $10,000 varščine za moje poslovanje in gospodarstvo; torej je vse brez skrbi. Manj ko se bo brat Šega zanimal na ta način, bolje bo za Jednoto. Ne rečem, da brat Šega ni zmožen, da nekaj lahko naredi; to je dokazal v pretečenih letih; ali žalibože, da to ni bilo v korist Jednote.

Ako bi brat Šega hotel vporabiti vse svoje moči za dobrobit Jednote, kakor jih vporabi v nasprotnem smislu, bi bil lahko odlikovan s kako nagrado. Dosedaj ni še ničesar dokazal, radi tega se mu tudi ni treba preveč v ospredje tlačiti; bo že šlo tudi brez njegove muje in nadzorstva vse gladko naprej.

Če je sobratu Šegi vseeno kaj za blagor Jednote, potem naj gre na to-le Jednotino delo: Ker se bliža konvencija, se bližajo tudi velika dela za reševanje važnih stvari, mnogo bolj važnih, nego je Dom Jednote. Največja potreba je, da se temeljito pogovorimo, kaj da bo z našo centralizacijo bolniške podpore. Morda bi hotel brat Šega sklicati v Jolietu eno izvanredno skupno sejo ali shod vseh tamošnjih društev, tako kakor jih je sklical za protest proti novemu imenu Jednote. Ako bi brat Šega to naredil, in nam pridobil le par jolietskih društev za našo centralno podporo, bi dobil na konvenciji (ako bo prišel?), lepo pohvalo in jaz bi mu v priznanje kupil fino smodko. Poleg tega pa pa imamo še druge važne točke, ki so večjega pomena, da naj bi se jih brat Šega lotil, ne pa Jednotine hiše. Treba je ukrepati o dolgotrajni bolniški podpori, operacijskem skladu in skladu za onemogle, o denarju, ki bo moral biti naložen na večje obresti itd. itd. Brat Šega ima torej dosti vzroka, da lahko pokaže, da mu je blagor Jednote v resnici pri srcu, najti na način, kakoršnega kaže sedaj, ne bo šlo. Mi mu ne verujemo, ker se ž njim dobro poznamo.

Le drugo pot ukrenite brat Šega, ako hočete, da vas bomo vpoštevali; za enkrat ste se zmotili. Pisal sem vam že, da je vaša dolžnost, da popravite,

(Dalje na 6. strani)

kar ste zakrivili z neopravičenimi vašimi sejami in shodi. Bodite le prepričani, da dokler sem jaz predsednik, bo pri Jednoti vse O. K. Lahko malo pogledate okoli vogalov, to sicer ne škoduje, samo ne vtikajte se preveč v stvari, katerih prav dobro ne razumete, ali jih pa razumeti nočete.

V prihodnji številki "Glasila" vam bom predstavil krasno sliko (obris) nameravane nove Jednotine stavbe. Nič se bati, da bi iste brez vašega dovoljenja ne mogli postaviti; vse bo temeljitim potom pretreseno in potrjeno. Tudi v odbor vas bomo pozvali, ako se bo o tem govorilo, še predno poteče naš uradni termin. Morda se še vidimo?!

S pozdravom, vaš sobrat,

Anton Grdina,

glavni predsednik K. S. K. J.

—o—

MATERIN DAN.

Dr. P. Roman Tominec, O.F.M.

Manj sloveča kot priljubljena pisateljica, Marija Herbert (Keiter Terezija, rojena 1859, umrla v marcu, 1925 v Regensburgu), pripoveduje v svojem romanu "Življenska izpoved," kako zrel mož premišlja svoje življenje in gleda nazaj v preteklost. Pri tem se spomni tudi svoje matere, ki jo je našel, vrnivši se iz vseučiliškega mesta, kjer je preživel par prijetno-veselih semestrov, umirajočo.

Povsem iznenada se je tedaj domislil, da bo v nekaj dneh — sirota — brez matere in šele v tem hipu mu je postalo jasno, kaj pomeni mati za vse njegovo življenje. Do tega dne, tako pripoveduje, še nisem nikdar premišljal o njej, res niti od daleč ne. Bila mi je kot solnce, kot zrak, kot voda. Nekaj, kar je pač že pred nami tu, dar božji, nekaj samoposebi umevnega, brez česar sploh ni mogoče živeti. Bila je nekdo, ki je za vse skrbela, ker je to tako rekoč del njenega bistva; nekdo, ki je skrbel za zajtrk, kosilo in večerjo, nekdo, ki že mesece naprej ve, česar vsega potrebujemo in res tudi vse oskrbi o pravem času. Ko sem bil bolan, mi je stregla, vsaka malenkost o meni jo je zanimala in bolj je skrbela za moj napredek kot jaz sam. Ko sem se pripravljal za izpite, je prečula noč v molitvi.

To bitje, ki nikoli ni tožilo, sedaj umira. Toda, ali ni često prav to srce ihtelo v nočeh brez spanja, ker ni našlo vsaj tihega umevanja globoke zveste ljubezni?

Nič ni bolj grenkega kot prepozno kesanje. Nič bolj bridkega kot prepozne solze na grobu umrle matere, umrlega očeta. "Materin dan" naj bi nekako priklical v spomin slehernemu otroku, da ima, da je imel nekoč mater, ki je zanj dolga leta skrbela v nesebični ljubezni.

(Op. ured. Matérin dan "Mather's Day" se bo letos obhajalo dne 9. maja, prihodnjo nedeljo.)

Ko smo bili še otroci, je bilo naše razmerje do matere, do starišev vse bolj lahko, brez težav, brez zapletljajev. Na eni strani ljubezen, na drugi zaupanje — oboje brez pomišljanja, brez preudarjanja. Z leti se stvar spremeni, ista ljubezen — morda le še bolj vdana, kot v nežnih otroških letih — nam postane neznosna, našim letom, naši zrelosti, našim izkušnjam neprimerna.

Neka stena se dviga nevidno med našim in njenim srcem. Knjige so nam bolj ljube kot njena beseda. In prijatelj, prijateljica ima večjo moč do našega srca. V tuj svet stopamo in puščamo mater na oni strani praga spominov, trpljenja, prečutih noči, strganih otroških kril, prvih hlačic že davno zavrženih premajhnih čevljev.

To je naravni razvoj. In vendar bi morala biti beseda in pojem: stariši — oče, mati — sveta stvar tudi sivi glavi. Mati — nevidna zlata, vidna trnjeva krona se ovija okoli svetega imena.

Ne smemo morda misliti, da stariši bogvekaj pričakujejo od svojih otrok. Hvaležnost pač, spoštovanje tudi — toda predvsem nekaj, kar sploh ni mogoče zahtevati, ker sicer takoj zgubi sleherno vrednost. To so malenkosti, tiste male pozornosti, ki jih narekuje srce dan za dnem. Molče čaka mati drobnih rož na večer življenja. Kakor polje poslednjih solnčnih žarkov, da se oveseli zapoznelih jesenskih cvetic, tako oče tako mati.

Se posebej težko pa je često razmerje med doraslo hčerko in materjo. Dve ženi — ena v pomladi, druga v poznem poletju. Ena v jutro hrepeneča, druga v večni mir stopajoča. Ena odhaja v življenje, druga se napravlja k slovesu.

Kako je z menoj? Odgovori si na to vprašanje na tihem. Nimam pravice segati v tajne tvojega srca, v poslednjo skrivno kamrico. Samo bodi odkritosrčna sama sebi in pravična materi!

Mi mladi, hrepenimo po drugih zvezdah, iščemo drugih potov, kot so po njih hodile naše matere, naši očetje. Zanje je naše početje tuj svet, tuja učenost; nehote primerjajo in težko je s trudnimi očmi zreti v žarko solnce. Trudne oči ljubijo večerno zarjo.

Ali boš zamerila materi, da ljubi spomine svoje mladosti? Ali ni morda tebi lažje prilagoditi se njenemu svetu, spoštovati v njenih spominih staro dobo, ki se poslavlja, da napravi prostor novi. Ti si mlada, tvoj um, tvoja domišljija je še prožna. Ti moraš z ljubeznivo pozornostjo prihajati in posegati v ta svet, ki je tebi tuj. Saj ni brez lepot!

"Moja mama me ne razume več." Še ni dolgo, kar sem čul to tožbo. Bila je odkritosrčna žalost v nji.

Umevna je ta žalost. Rada bi, a ne gre. Tudi ona hoče, pa ne more. Ti si hodila v šole. Nova obzorja so se ti odprla. Mati ne more s teboj. In morda ena sama beseda, niti trdo mišljena, rani mehko srce. Skrajna nežnost in pozornost v tem oziru mnogo ran zaceli, mnogo neumevanja premosti. Vedi, da mati drugače zre na šolanje sina, kot na hčer.

V hiši so tudi spomini; slike, cenen porcelan, vaze, ki se zde nam skrajno neokusne, krase police. Tu in tam uide beseda. Sladak spomin je navezan zanjo na to ali ono stvar. Tebi je stvar, ki žali tvoj izobraženi okus. Toda oprosti, ali nimaš tudi ti par drobnih pisem, ki jih hraniš zvesto in čuvaš kot zaklad. Za druge: popisan papir — ti si morda te liste že polubljala. Naprej misli sama!

Resnična omika je vedno globoka in vedno pozorna. Prav tako kot je resnična učenost vedno skromna. In prav visoka in globoka znanost ve, da je neka druga veda še vse bolj važna in spoštovanja vredna — življenska modrost. Samo boji, grenkosti in nekaj redkih hipov nekaljenega veselja vodijo do vrelca življenske modrosti. Na tej poti pa postanejo še tako rožnata lica vela, še tako belo in gladko čelo nagubano, samo oči dobe nek poseben, neskončno dobrohoten sijaj.

In v tej vednosti je sleherna mati, sleherni oče bolj doma kot sin ali hči.

Morda par vrstic tolažbe onim, ki kljub vsej otroški ljubezni ne morejo brez grenkosti misliti na svojo mater, na očeta.

Ne vem, ali si že videla Botticellijevo sliko Matere božje. Od petih angelov obdana, drži v naročju božje Dete, z desnico piše: "Veličaj duša moja Gospoda." Izraz obraza, rok, prstov je tako plemenit, da si je tak model, tako ženo, tako mater nemogoče misliti. Je več takih umetnin, vem. Vendar sem prav pri njegovih slikah, ki jih tako zelo ljubim, delj časa iskal, kje in kako je našel umetnik toli plemenit izraz. Verjetno se mi zdi, da je pri vsem svojem zelo nerednem življenju ohranil globoko ljubezen do edino Čiste. In karkoli je videl lepega, dražestnega, ganljivega pri mladih ženah, materah, pri številnih svojih prijateljicah, je položil v sliko Madone. Kot simbol, kot molitev, v znak ljubezni.

Stori ti enako! Nelepo sliko matere poveličaj s svojo ljubeznijo. Slaboten odsev Nje, Matere vseh mater — obseva tudi njo. In če ti je težko, spomni se blaženega Henrika Suzona, ki je v spominu Nanjo spoštljivo dajal prednost — javnim grešnicam.

Tako obhajamo "materin dan!" Menim, da bo na ta način "praznik četrte božje zapovedi" primerno proslavljen in bo naš delež drugi del iste postave . . .

—o—

Materina dobrota.

Iz knjige "Človeška dobrota"

(A. Deuster.)

Ali more mati pozabiti na svojega otroka? (Iz. 49,15)

Mati z otrokom! V tisoč izpremembah izražena misel umetnikov vseh časov. Že čisto naravno je, da v teh umotvorih diha iz matere sama dobrota, iz otroka sama zaupnost in da celotno sliko obdaja nekaj tako lepega, tako prisrčnega, da prevzame vsakega človeka.

Če pa ožarja, kakor pri naših Madonah, nekaj nadnaravnega, verskega, mater in otroka, nastane pravi praznik v umetniškem upodabljanju.

Kaj pa je prav za prav, kar nas pri materi tako globoko gane in tako nevzdržno privlačuje?

Njena brezmejna ljubezen do otroka. Mati! O, sveta beseda, ki vzbuja v nas najhvaležnejše spomine.

Mati! Bitje je bilo to, ki je pomenilo za nas najčistejšo dobroto, najmočnejšo pobudo za vse dobro in najmočnejšo oviro za vse slabo. Njena misel na nas je bila kakor skala v morju življenja; njena beseda in njen svet je pospeševal naše delo. Njena roka nas je vodila, dokler nismo zastavili in utrdili korenin v življenju. Kje je tesnejša zveza v življenju kakor med materjo in otrokom?

Kako so znali Grki prisluhniti naravi, ko nam v svojem bajeslovju kažejo Niobo, mater številnih otrok, okamenelo od bolesti nad izgubo vseh teh otrok. Ali se ne ponavlja to pri tisočih in tisočih mater, ki so izgubile svoje otroke in z njimi vsebino svojega življenja?

Materina dobrota do otroka! V prvi vrsti je to nekaj naravnega, kar je Bog položil v njeno srce. Nadaljevanje te božje dobrote do človeka; nekako ponazorovanje in ponavljanje tega, kar dela Bog. Zato pa je tudi človek otrok, pravkar rojen, ko leži na materinih prsih, srečen, tako srečen, kakor nikoli pozneje v življenju; kajti toliko resnične, zveste in požrtvovalne dobrote ne bo deležen nikoli v življenju, ker se oddaljuje od matere. Najrevnejši pa je, kdor že kot otrok izgubi mater in najsi bi čakala nanj v življenju tudi zlata krona.

Zdi se, da je naravni zakon tak, ki materino skrb in dobroto zahteva za vsa živa bitja. Tako močan je ta zakon, da velja celo za živalstvo in rastlinstvo. Zato doživljamo v pesimizmu, ki v vsakdanjih življenskih bojih tako rad govori o zlobi in hudobiji, prav za prav kos neresnice. Če namreč govorimo o boju v naravi, je to boj dobrote in ne zlobe.

In vsi, ki se bavijo z vzgojo mladine, so privzeli dobroto za temeljni zakon. In vsa vzgojna sredstva tja dol do kazni je treba porabljati v principu dobrote.

Kdor ne zna vzgajati z dobrotnimi materinimi rokami in z njeno nesebično dobroto, ni vreden biti služabnik božje vsemogočnosti in ne materin namestnik.

Toda materina dobrota vrši čudeže, če jo ožarja nadnaravna moč.

Naravna dobrota skrbi za otrokovo telo. Nadnaravna pa gre korak dalje, ker ima otrokovo dušo pred očmi. Temu podredi tudi skrb za telo. Njeno temeljno pravilo je: "Kaj pomaga mojemu otroku, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi?"

Danski kovertit (Joergensen) pripoveduje, da je nekoč pokazal materi zvežnato nebo in vzkliknil: "Mati, glej, kako je lepo!" Mati mu je odgovorila: "Res je, a varuj, da svoje duše ne izgubiš!" (Temu neznatnemu prizoru izza mladih let pripisuje svoje izpreobrnjenje.) Zaradi duše svojega otroka premaguje mati svojo naravno dobroto. Iz nadnaravne dobrote rasto njene najplemenitejše misli; v njej dobi najresnejšo besedo, ko svari in opominja; iz nje pa tudi zraste najtežje dejanje, če je treba. Iz nadnaravne dobrote postane "močna žena."

Na ta način razumemo makabejsko mater, katere slavo poje II. makabejska knjiga. Smrt svojih sedmerih sinov je morala gledati v enem dnevu in vzpodbujala je vsakega izmed njih, naj ostane zvest božji zapovedi in rajši umrje, kakor da bi zapustil Boga. In, ko je najmlajši in najljubši še ostal, mu je govorila:

"Ne boj se rablja in sprejmi smrt, da te v usmiljenju, ki ga vsi pričakujemo, najdem s tvojimi brati!"

Nazadnje je še sama dala življenje, polno dobrote in junaštva. Kakok krasno se je v tej materi izpopolnila naravna dobrota z nadnaravno!

Mojstersko je orisal boj med naravno in nadnaravno materini dobroto sv. Avguštin v svojih "Izpovedih." Občutil je pa tudi na lastnem življenju, kaj je dobra, pobožna mati: 19-letni molitvi svoje matere se ima zahvaliti za večno blaženstvo.

Mati, kako dobra, kako močna si, če nisi samo mati, ampak tudi svetnica!

Materina dobrota je v prvi vrsti naravna moč in more, kakor vse naravno, postati nevarna, če ne ostane v pravih mejah. Tisoči mater in otrok so se pogubili, ker jih je vezala zgolj vez naravne dobrote. V današnjih dneh je kaj zelo razširjena taka dobrota, ki otroku vse dovoli, vse pregleda, vse da, ničesar ne odreče. A dobro vemo, da tega niti živali ne delajo. Kam vodi taka napačna dobrota?

Krščanska mati razume prav dobro, kako ji je treba naravno dobroto združiti z nadnaravno. Kadar se čuti preslabotno za vršitev svojih dolžnosti, išče pomoč tam, kjer jo najde: v molitvi. Dobra vzgoja zavisi mnogo bolj od pobožnosti kakor pa od materinega znanja.

Iz vsega je razvidno, da je materina dobrota ona opora, ki jo Bog da vsakemu človeku. Praviloma so materini nazori, zlasti pa njena dobrota in pobožnost, glasni klicarji na pravo pot, ki pravočasno dosežejo marsikoga, ki je že na potu pogube.

Naloga materina, z njenim dobrotnim razumevanjem je zlasti za doraščajočo mladino posebno važna. Materine življenske izkušnje so za mladino najdragocenejši nasveti pri njenih odločilnih korakih. Naj bi si vsak mlad človek, ko se mu odpre vprašanje glede tajnih pojavov v človeškem življenju, z vsem zaupanjem poiskal razlage in sveta pri svoji materi! Koliko mladih src in življenskih sreč bi se ne bilo razbilo, če bi jim bila ob odločilnem času, materina dobrota zavetje in opora! Moč ljubezni je v mladem srcu tako silna, da brez materine dobrote le težko ostane v pravilnih mejah.

Ko je dekliški venec v nevarnosti, ga mati najlažje obvaruje s svojo dobroto; če hoče vihar zlomiti lilijo, jo materina dobrota opre, zavaruje pritrdi. Kadar vihar življenja žuga ladjico uničiti, je materina dobrota in ljubezen varni pristan.

Zato: blagor mu, ki raste v življensko moč, pa ima še mater, njeno dobroto, ljubezen, to močno oporo!

Saj mati ne more pozabiti svojega otroka!

—o—

ŽELJA.

Snežniška.

Veš li, kje bi najrajši prebivala? Pri bogatih ljudeh, ki imajo vsega izobilju? Ne. Morebiti pri učenjakih, ki bi mi znali in vedeli vse razložiti, me v vsem poučili? Ne. Bi li rada našla zavetja v borni siromakovi koči? Tudi ne.

Ne želim bivati tam, kjer vlada izobilje, kakor tudi ne ondi, kjer sta doma pomanjkanje in revščina. One zadovoljne srednje poti želim, kjer bi ljubezen ogrevala mojo dušo, zvestoba čuvala moje srce, jasen človeški razum me obvaroval pred vsakim nepravilnim korakom in kjer bi mi temeljito delo sladilo življenje. Tam bi rada prebivala, kjer bi iskrena beseda, vesela pesem in tiha, prisrčna molitev zaključila dan.

In veš ti, kje je to? Tam, kjer bi ljubeče materino oko spremljalo moje korake, kjer bi mi mehka materina roka otirala solze, kjer bi zlato materino srce čakalo name, kjer bi sveta materina ljubezen ožarjala moje življenje. O želja, o doslej neutešeno hrepenenje po združitvi z materjo — v večnosti!

—o—

MATI.

M. G.

Kakor korenina je mati, ki črpajo otroci iz nje telesne in duševne moči za svoj razvoj.

Mati ne pozna sebe; v njenem srcu ni prostora za samoljubje, v njem je le prostor za ljubezen.

Mati izgine v svoji osebnosti, umrje, da živi, pozabi nase in živi, da žive drugi ob njej.

Materina duša mora biti čista in plemenita in se mora čistiti dan za dnem.

Mati hodi s svojim otrokom skozi vse življenje, četudi je že mrtva.

Mati je ljubezen in njeno delo je delo ljubezni, tiste preproste ljubezni, ki vse ljubi, vse razume in vse odpušča.

—o—

MATI.

Nadin Nevenko.

Kakor božja svečenica,
kakor tiha mučenica
vsa se noč in dan žrtvuje
le za druge . . . Njej je tuje
vse, kar druga srca mami
s samoljubnimi željami.
V boli kakor jagnje vdana . . .
Tako skromna in neznana,
le trpljenju posvečena . . .
vedno krotka in iskrena . . .
A v radosti, sreči tiha —
tisto sladko blagost diha
vseokrog, ki na vsem sveti
ni je možno več uzreti . . .
O vse sreče vir bogati —
mati, da edina mati! —

—o—

Ljubezen enega edinega vdanega srca premaga vse in zaceli vse rane, ker je močnejša nego ves svet. Najmočnejša pa je ljubezen materina. *Ks. Meško.*

V mojem srcu je materina podoba — lepota in blagost, kakor je nikoli in nikjer nisem videl in ki jo bodo živo ugledale šele moje umirajoče oči. *Cankar.*

O mati! Tvoja duša je brez madeža, kakor solnce na poletnem polju. O mati, otrok svojih otrok. V učenosti ni ljubezni, ti pa si ljubezen sama, že tvoj smehljaj je paradiž *Cankar.*

In kljub otročji nehvaležnosti je materina ljubezen najstanovitnejša ljubezen na svetu. Vse zemske ljubezni izginejo, izpuhtijo sčasoma; samo materina je neupogljiva, nepremagljiva.

P. Pajkovo.

—o—

Zdravniški nasveti.

Piše Dr. Jos. V. Grahek
vrhovni zdravnik K. S. K. Jednote

Kaj naj jemo?

Poleti bo mati narava producirala veliko stvari za človeška bitja in za živali. To dela narava vsled tega, da so lahko ljudje, ki so živeli dannadan ob mesu, deležni izpremembe ter dajo raznim organom zaslužen počitek. Dandanes uživa 90 odstotkov ljudi preveč mesa ter premalo sadja in zelenjav. Preveč mesa povzroča želodčne, ledične, jetrne in druge notranje bolezni, katere je treba v gotovih slučajih dolgo časa zdraviti; včasih je pa celo operacija potrebna. Da se temu izognete, morate jesti več sadja in zelenjave ter manj mesa. Sedaj je doba zelenjave, špinače, paradižnikov (tomatoes), kumar itd. Imejte vsak dan na svoji mízi vsaj eno teh zelenjav. To vam bo dalo potrebno moč ter bo obenem služilo za odvajalno sredstvo. Namesto, da bi pili munšajn, kupite sadja in ga jejte. Sadna kislina je potrebna vašemu sistemu, dočim je munšajn strup za vas.

Ko so utrujeni delavci žejni, naj kupijo mleka namesto godlje, katero se prodaja preko bare kot pivo. Par kozarcev maslenega mleka vsaki dan bo pomagalo vaši prebavi, veliko boljše se boste počutili. Tekom vročih mesecev naj otroci ne zavživajo nobene težke hrane. Za zajtrk naj ne jedo mesa, pač pa kako močnato jed in mleko naj uživajo poleg. Najboljša hrana za otroka je mleko. Kave jim ni potreba dajati, tudi čaja ne, posebno tekom poletnih mesecev. Malo mesa, vsak dan enkrat je dobro, toda ne več kot enkrat. Dajte otrokom dosti sočivja in sadja. Veliko vode naj pijejo, toda ne med jedjo. Sladoled je dober, če dobite takega, v katerem je dosti maščobe. Če imate par nikljev za "candy," ne kupite ga, pač pa sadje. Otrokom bo na ta način veliko bolj pomagano in tudi zobe bodo imeli boljše. Ne pozabite na veliko redilno vrednost mleka. Dajte ga otrokom toliko, kolikor ga hočejo piti. Za poletne dni ga kupite kvart več, cenejše je in bolj zdravo.

Če bodo imeli otroci dobro dijeto in če bodo na svežem zraku, bodo močni in zdravi, ne samo telesno, pač pa tudi duševno.

Svojim otrokom prepovejte uživanje tobaka v tej ali oni obliki. Zgodaj naj gredo spat ter naj zgodaj vstajajo. In tudi kopljejo naj se večkrat. To je dobro za hitro kroženje krvi in za zdravo kožo.

Ali vas srbi koža?

Brezpametno je če prestajate neprijetno srbečico ali dražitev na koži; za to se najde dobro in zanesljivo zdravilo, ki je bilo tekom časa že večkrat preskušeno. Idite samo v bližnjo lekarno, kjer zahtevajte Severov Esko. To je izborno antiseptično mazilo, ki vam bo srbečico takoj pregnalo. Vneto kožo vam bo ohladilo in ustavilo bolečine, da boste lahko spali. Če je že drugim pomagalo, bo tudi vam. Kupite si že danes 1 škatljo zdravila, da ga imate vedno pri rokah. Cena 50c; dobi se v lekarni. W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa. (Adv.)

Materinski dan, najlepši dan

Dragi sin, ljubljena hčerka! Kolikokrat na leto se spominjata svoje drage matere! Mogoče je vaša mati daleč tam v domovini, preko morja in dolin! Nie se boste spominjali v mislih in srčnih željah, da bi bila zdrava in srečna!

Ako je pa vaša mamica tu pri vas, če ste tako srečni, da jo imate še živo, tedaj veste, da mati neprestano deluje za vas, misli na vas in vam prosi sreče v življenju. Ali se še spominjate, ko ste šli v svet, ko ste zapustili rodno vas, kako milo je mamica gledala za vami in prelivala gorke solze nezapopadne materinske ljubezni.

In če ste nesrečni, da nimate matere, tedaj gotovo vzdihujete po njej: Kje si mati? Kje je tvoja skrbna roka, ki nam je prva kazala pot v življenju, kje je mati, ki je imela morje ljubezni za otroka?

Ameriški narod si je postavil praznik posvečen našim materam. Ta praznik se obhaja v nedeljo, 9. maja. Sveta dolžnost otrok je spominjati se svojih mater zlasti ta dan in jih razveseliti s primernim, iskrenim darom.

In kaj morete nuditi lepšega, bolj ljubezen razodevajočega kot pa šopek svežih cvetk v sijajnih barvah došle spomladi! Saj je bila že stara slovenska navada, da so se pri hiši vedno gojile cvetlice. Narediti torej svoji materi veselje, razveselite jo na Materinski dan s cvetlicami.

Pri nas jih boste dobili ta teden na izbero, krasne, bujne in dišeče, po vaši izberi in okusu, vse po zmernih cenah. Vprašajte pri nas, oglejte si našo zalogo in vemo, da boste prav zadovoljni, ker boste zbrali nekaj, s čimur razveselite mamico. Se priporočam.

Jim Slapnik

6120 St. Clair Ave. 6419 St. Clair Ave.
15300 Waterloo Rd.
CLEVELAND, OHIO

LIFE AND LABORS of Rt. Rev. FREDERIC BARAGA,

First Bishop of Marquette, Mich.

By P. CHRYSOSTOMUS VERWYST. O. F. M. of Los Angeles, Cal.

On the same day the church at Minnesota mine was dedicated to Almighty God and named St. Mary's, to the great satisfaction and joy of the multitudes who had come there.

"Thence I went to anothr mine, called the Norwich, where also a small, neat chapel had been built this summer. On the 24th of August I dedicated this church to Almighty God under the name of St. Francis Xavier. On the same Sunday I confirmed 33 persons. After these visitations I returned to Sault Ste. Marie."

On the first of November of that year (1856) we find an entry in his journey, in which he complains of his weak stomach and poor digestion; and on the 30th of December he says that during the foregoing night he had been quite deaf. And this is not to be wondered at. It is almost certain that he made the whole voyage, over 500 miles by the way he traveled, from Sault Ste. Marie to Superior, in a birch canoe or at least made a part of the journey in an open boat.

Moreover, at times he suffered great mental depression or sadness from various reasons, especially the bad conduct of some in his diocese. Here is one of his entries:

"November 1, 1856. This is the third anniversary of my consecration; a very sad day. I might almost say: 'Dies ille vertatur in tenebras . . . obscurent eum tenebrae et umbrae mortis; occupet eum caligo et involvatur amaritudine'.

"December 15. A very cold night. Today I put fresh relics in my Pectoral-Cross. Yesterday and today I have again thoughts of resigning. Could I but know the will of God in this regard, I would soon be at ease and determined for one or the other side."

Thus we see that his elevation to the episcopacy increased his burdens. He had trials from without and trials from within. His deep sense of the awful responsibility resting on the episcopal dignity was a source of continual anxiety to him. It was this that gave him no rest, but urged him on to do all he possibly could for his people and his own soul's salvation. He felt indeed that the burden of the episcopacy is an "onus vel angelicis humeris formidandum," (a burden formidable even to the shoulders of an angel.)

When at home he labored zealously and untiringly, performing all the duties of a simple priest, hearing confessions, attending sick-calls, instructing the little ones, and so forth. Thus on November 30th he made the following entry:

"Sunday; preached today in English, French and Indian. I began Indian catechism, which I mean to continue all winter on Sundays. In the evening I was called across the river to Francois Grant, to whom Father — had been lately. Old Marie has received the last sacraments.

"December 1st. This morning Father — related to me that the brother of Francois Grant had come to conduct him or me to his very sick brother; but Father — had said to him: 'Do you believe that the bishop will go to your brother's place at midnight?' And so the young man went away without calling me. As soon as I learned this I immediately carried the Blessed Sacrament to the sick man and gave him also Extreme Unction.

"December 18. I instruct daily two small Indian boys, Louis and Charley, whom I began to instruct the day before yesterday and whom I shall instruct all winter, if they but come."

We have here the model bishop, a true pastor of souls. To him all are alike. The poor Indian boy is as dear to him as the son of a white millionaire. Like his divine Master, he regards in the child, not riches, earthly greatness and nobility, but the immortal soul redeemed with the Blood of Jesus.

CHAPTER XLVIII.

Happenning during 1857. — Bishop Baraga makes his annual visit to the Principal Missions of his Diocese. Interesting Communication of Hon. C. D. O'Brien.

As things were not going well at Mackinac and St. Ignace, Bishop Baraga determined to go there, although it was in the dead of winter and dreadfully cold. As all old settlers of the Northwest will remember, the winter of 1857 was terribly long and cold and the snow unusually deep. But Bishop Baraga heeded not the hardships of this winter's journey. It meant a hard voyage on snowshoes in the bitter cold of January for six days going and returning. But duty called and in such a case Bishop Baraga always obeyed. After three days traveling he arrived at his destination, where troubles and affronts were his portion. On Sunday, the 18th of January, he preached at Mackinac a sermon of reconciliation, whereby peace, at least for a time, was restored. Having accomplished his task he started, on the 20th, on his homeward journey.

One night he was obliged to stay in the woods, when the thermometer registered 40 degrees below zero, and when he was in danger, as he states in his journal, of frezing his face.

On the 7th of March we find the following entry in his journal: "How beautiful and true are these verses:

"With peaceful mind thy race of duty run;
God nothing does, or suffers to be done
But what thou wouldst thyself, if thou couldst see
Through all events of things as well as He."

On the 23rd of April, 1857, he received the Papal Bulls, in which his church is designated: "Ecclesia Marianopolitana," — and hi himself is styled: "Episcopus Marianopolitanus."

On the 26th of May he set out from Sault Ste. Marie to visit the missions of the southern part of his diocese. In Garden Island he preached against degraiding vice of drunkenness and prevailed upon all the men to sign the temperance pledge. One after another he visited the stations along the shores of Lake Michigan, everywhere performing all the duties of a zealous bishop.

He then went to Detroit to look after the interests of his Indian schools. While there he assisted at the solemn dedication of St. Philipp's German church and the blessing of its bell. At the request of Bishop Lefevre, Bishop Baraga preached on this occasion in German and English, and on the following Sunday he delivered a German sermon at St. Joseph's church. He then returned home, where he arrived on the 15th of July. As usual, his stay was short. On the 20th of the same month he left to visit the western mission stations of his diocese. On the 23rd he arrived at La Pointe, where he stayed four days with Father Van Paemel, and on Sunday confirmed 24 persons. It was on this trip that he brought Hon. Dillon O'Brien and his family to La Pointe to take charge of the school on the island. The writer had the honor of once meeting with Mr. O'Brien at Hudson, when the latter was there selling his interesting work, "The Delays of Daleystown." His sons, who were able and much respected lawyers, residing in St. Paul, Minn.

(To be continued)

SPORTING CORNER

Edited by Stanley Zupan.

COLLINWOOD IS GOING TO TREAT

Have a dance on the Sports

Collinwood Sports are again going to entertain. This time they are holding a reception in honor of the Supreme Officers of the K. S. K. J. All those that witnessed the last dance of the Sports, know what kind of a time the Collinwoodchani can show. This is a chance for those, that missed out last time. In fact, if you do not get your tickets early, there is doubt whether you will be able to get in the hall. Judging from the crowd that was there last time, there will be a line formed from the Collinwood Slovenian Hall to St. Clair Ave., and that's not maybe.

The reception will be held on Sunday, May 16th, at 6 p. m. at the Slovenian Hall, (upper hall), 15810 Holmes Ave. The management of the hall has been very obliging and it seems has provided a new floor, brand new floor ready to be worn out as it was on the night of the last Sports' dance.

No need of eating supper before you go up to the hall, as refreshments will be served free. On top of that, there will be dancing and for those that indulge in milder sports, a chance to try their luck at crads. Mixed with dancing, eating, and playing cards, there will be entertainment galore. But here comes the big surprise — Ooopsala-Migosh! the admission will be FREE.. Can you imagine that? There is no excuse for anyone not being there. Tickets can be secured from members of the St. Joseph Sports. Get your tickets early as admission will be only by ticket.

BABBLES

Sad, sad news — the boy with green gloves has left us. As a matter of fact, we are glad, since he was acting rather funny lately. Just the other day he came up to the office and drank a bottle of ink and then grabbed a broom and started to swing at the electric lights. I calmed him down, however. I yelled at the top of my voice: "A mouse! A mouse!" and the poor boy fainted. Now I read by the paper that he has "beat" it.

A young lady tells me that he was seen going "goflooy" after he dropped a nickel in a gun slot machine and only got one stick of gum. I got a phone call from the west side, saying that the guy was last seen leaving a restaurant after finding a hair in his shnitzel soup. Wotta life, poor boy. This might be a clue. This little verse was found on his desk:

With my friend I am car riding
On that street St. Clair,
She gets peeved and feels like biting
Because I lost my fare.

The boy probably left town, because his friend had to pay the fare. Who's the friend? Any information as to the whereabouts of the guy will be appreciated.

The Tating contest will have to be postponed, for an indefinite time. Hundreds are already entered. Those who wish can still enter.

A sure sign of nice weather. When I leave home in the morning with my slicker. Whenever I leave it, never fails to rain.

—o—

—Beračenje in prosjačenje po ulicah mesta Jeruzalem so oblasti strogo prepovedale z ozirom na nadlegovanje številnih tujcev in romarjev.

ZAHVALA.

Podpisana izrekam s tem javno zahvalo cenjenemu glavnemu odboru naše dične K. S. K. Jednote za tako nepričakovano hitro izplačano posmrtnino po mojem pokojnem možu Ignac Perkotu, članu društva sv. Vida, št. 25. Moj nepozabni soprog je bil pokopan dne 12. aprila t. l., ček v izplačilo posmrtnine sem pa prejela od Jednote že 27. aprila, torej v dobrih dve tednih. Označeno Jednoto (K. S. K. J.) priporočam torej vsem ameriškim Slovencem in Slovenkam, ki še niso njeni člani.

Dalje izrekam lepo zahvalo društvu sv. Vida, št. 25 K. S. K. Jednote za točno izplačilo bolniške podpore mojemu pokojnemu možu ves čas njegove dolge bolezni. Hvala temu društvu tudi za darovani venec in vdeležbo pri pogrebu. Vsem iskreno hvaležna:

Ana Perko,

Cleveland, O., 1. maja, 1926.

Naše zveze s staro domovino

v vseh denarnih zadevah so neprekosljive. Vi živite lahko kjerkoli širom Združenih Držav in vendar je vam mogoče poslati denar v stari kraj potom naše banke prav tako točno in zanesljivo kot da bi prišli sami osebno na banko.

NAŠE CENE SO PO DNEVNEM KURZU podvržene spremembi, toda zmerne in poštene. Denar pošljemo kot zahtevano ali v dolarjih ali pa v dinarjih po denarnih nakaznicah, plačljivih po starokrajski pošti ali pa v čekih (draftu); plačljivih po tamošnjih bankah.

POSKUSITE NAŠO DENARNO POSILJATEV in prepričani bodite, da boste zadovoljni. Pišite nam ali pa pridite sami poizvedeti dnevne cene in jih potem primerjajte z onimi, ki jih dobite drugje. Naše pošiljatve bodo dosegle vaše ljudi naj li ti žive v kaki zakotni goraki vasici ali pa v največjem mestu, v kolikor najkrajšem času mogoče.

Vsi naši bančni posli so podvrženi nadzorstvu zvezne vlade.

Kapital in rezervni sklad naše banke presega svoto $740.000 kar je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO IN CLINTON ST. :: JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, preds. Chas. G. Pearce, kasir.

Joseph Dunda, pomož. kasir.

F. KERŽE,

1142 Dallas Rd., N. E.
CLEVELAND, O.

K. S. K. J. Društvom:

Kadar naročate zastave, regalije in drugo, pazite na moje ime in naslov, če hočete dobiti najboljše blago za najnižje cene.

Načrti in vzorci ZASTONJ!

Ali greste v stari kraj?

Ako ste na poletje namenjeni v domovino, bodisi na obisk ali za stalno, je v Vašem interesu, da se pridružite potnikom enega izmed naših spodaj navedenih skupnih potovanj. Naš zastopnik bo spremljal potnike prav do Ljubljane ter skrbel za čim večjo udobnost potnikov in ekspedicijo njihove prtljage.

SKUPNO POTOVANJE NA 25. MAJA ČEZ TRST S PARNIKOM "PRESIDENT WILSON".

Ta parnik je sedaj prenovljen in njegov III. razred moderniziran. Potniki III. razreda bodo nastanjeni v udobnih kabinah in hrana je servirana v lepih obednicah. Ta parnik in linija je priporočljiva zlasti za one, ki imajo velike družine ali pa veliko prtljage. Prtljaga se čeka prav do Ljubljane in se med potjo nič ne pregleduje. Tretji razred od New Yorka do Ljubljane stane $96.00, II. razred do Trsta $135. Returkarta do Trsta za III. razred $162, za II. razred pa $243.

SKUPNO POTOVANJE NA 12. JUNIJA ČEZ HAVRE S PARNIKOM "PARIS",

ki je med Slovenci najbolj priljubljen parnik sploh. Karta III. razreda od New Yorka do Ljubljane stane $111.77, returkarta pa $206. Kdor ni rad dolgo na morju, temu priporočamo to potovanje.

SKUPNO POTOVANJE NA 3. JULIJA NA PARNIKU "PARIS".

Vse, kar je bilo rečeno o skupnem potovanju na 12. junija, velja tudi za to skupno potovanje.

Za one rojake, ki se iz enega ali iz drugega vzroka ne morejo udeležiti skupnih potovanj, navajamo odhode najboljših parnikov, ki pridejo za Slovence v poštev.

Parniki, ki vozijo na Havre:
France, 15. maja—Paris, 22. maja—France, 5. junija—Paris, 12. junija—France, 26. junija—Paris, 3. julija—France, 17. julija—Paris, 24. jul-

Parniki, ki vozijo na Trst:
President Wilson, 25. maja—Martha Washington, 22. junija—President Wilson, 6. julija—Martha Washington, 10. avgusta.

Parniki, ki vozijo na Cherbourg (Francija):
Berengaria: 12. maja—2.junija—23. junija—14. julija.
Mauretanija: 19. maja—9. junija—30. junija—21. julija.
Aquitanija: 20. maja—10. junija—7. julija—4. avgusta.
Majestic: 15. maja—5. junija—26. junija—17. julija.
Olympic: 29. maja—19. junija—10. julija—31. julija.

Parniki, ki vozijo na Cherbourg in Bremen:
Columbus 18. maja—10. junija—6. julija—10. avgusta.
Leviathan: 22. maja—12. junija—3. julija—1. avgusta.

Parniki, ki vozijo na Cherbourg in Hamburg:
Deutschland: 27. maja—8. julija—18. avgusta.
Resolute: 1. junija—29. junija—27. julija—24. avgusta.

Za vsa pojasnila glede potovanja v stari kraj ali od tam sem, daje v zadevi pošiljanja denarja v stari kraj ali iz starega kraja v Ameriko, in v vseh drugih starokrajskih zadevah, se vselej obrnite na

SLOVENSKO BANKO
ZAKRAJŠEK & ČEŠARK

435 WEST 42nd STREET NEW YORK, N. Y.

ALI JIH POZNATE?

To je poznani

HOJER TRIO

ali podomače "Ribenčani".

Igrali so že na več plošč, in sedaj pa imamo nekaj posebnega: dve novi Columbia plošči, igrane na špecialno harmoniko mojega izdelka, rekordane na nov način (Electrical recorded), zelo glasne, in kar je glavno: imajo čist glas.

VELIKOST 10 inch, 75c

25040-F Hojer valček, Hojer Trio.
Pečlarska polka, Hojer Trio.
25041-F Veseli rudarji, koračnica, Hojer Trio.
Sladki spomini, valček, Hojer Trio.
25037-F Stoji stoji Ljubljanca, moški kvartet.
Sinoči je pela, moški kvartet.
25039-F Na poti v stari kraj, poje kvartet "Jadran" 1. del.
Na poti v stari kraj, poje kvartet "Jadran" 2. del.

Ta plošča je smešna in vam bo povedala kaj se godi na parniku kadar se človek poda v domovino.

VELIKOST 12 inch, $1.25

68000-F Županova polka, kmečka godba
Posavska polka, kmečka godba
68001-F Polka čevljarskih vajencev, veteranska kapela.
Ko krojač plesat gre, veteranska kapela
68002-F Naprej na ples, kmečka godba
Držimo se plesa, kmečka godba
68004-F Naprej zastava slava, s petjem
Mladi vojaki, s petjem.

Naročite takoj, ker take lepe plošče še niste imeli. Napišite natančen naslov in plačali boste blago pri sprejemu plošč.

Se priporočam — vaš rojak

ANTON MERVAR
6921 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

HRANITE DA BOSTE SREČNI!

S hranjevanjem boste našli pravo veselje. Nič ni bolj zadovoljivega in veselega kakor zavest, da se vaši prihranki v banki vsak dan množijo.

To vam nudi odvisnost, kakoršne nikjer drugje ne dosežete. **Poskusite torej!** Naložite še danes svoj denar na obresti; denar vam bo donašal **3% narastlih obresti.**

Premoženje te banke znaša $13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

IZLET NA LUNO.

Predno se lotiva vratolomnega poizkusa, naj ti povem, kako dolga bo približno najina pot. Mesec je oddaljen od središča naše zemlje kakih 60 zemeljskih polumerov; ker je ta polumer 6,370 kilometrov dolg, zato loči nas zemljane od lune razdalja kakih 384,000 kilometrov. Naše oko, ki nam kaže mesec precej zadaj za mimo jadrajoximi oblaki, nas torej prav pošteno vara. V resnici leži trabant (spremljevalec) naše majke-zémlje daleč, daleč za oblačnim morjem. Da bi ga dosegli, bi morali naložiti 30 zemeljskih krogelj drugo na drugo. Vrvico s to dolžino bi ovil okoli zemeljskega ravnika deved do desetkrat. Topovska kroglja, ki bi brenčala z brzino 400 metrov na sekundo, bi potrebovala 11 dni, da bi dospela od zemlje do lune, brzovlak s hitrostjo 80 kilometrov na uro pa bi prisopihal tjakaj šele v šestih ali sedmih mesecih.

Ker je luna tako daleč od nas, mora biti tudi mnogo večja kakor se nam pa zdi. Preračunali so, da znaša mesečev premer 3.11 zemeljskega dijametra. Tudi luna je torej orjaška kroglja, četudi manjša od zemlje; njen premer meri 10,800 kilometrov, iz česar sledi, da je njena prostornina 50krat manjša od zemeljske.

Zdaj, ko sta nam znani oddaljenost in velikost našega trabanta se lahko lotimo potolaženi nameravanega potovanja proti mesecu. Res da je pot dolga, toda naše misli poletе še hitreje tja.

Pekoča vznemirjenost in silna napetost se polasti človeka, ko stopa prvič v gondolo Zeppelinovega balona. Že čez malo sekund je podobna radovedna množica zbranih gledalcev le še razburjenemu, ubogemu mravljišču; največji newyorški nebotičniki postanejo smešno majčkeni: sedemmilijonsko mesto se ti kaže le še kot skupina majhnih, belih kock, ki bi je lahko zajel v prgišče ene same roke.

Toda glej! Oblak se nam bliža. Naš balon se pogrezne v njegovo soparo in izgine popolnoma v nji. Par trnutkov in že se dvigamo iz sivega pajčolana nalik morski pošasti, ki je prišla na površje zavoljo dihanja, kvišku hitimo v samotne, večno jasne, solnčne višave. Pri kakih 11,000 metrih smo dosegli največjo višavo, do katere je dospel doslej leteči človek. Skozi posamezne vrzeli v oblakih ugledamo tu in tam še zemljo v megleni daljavi, ležečo pod nami v taki globočini, da se te loteva omotica. Ducat vrvi in pletena košara nas drži jo nad tem brezdnom. Ko bi se nam zdajle prebrnila nežna gondola, in bi se prekopicnili mi orli iz višave 11,000 metrov! Kri nam zastaja po žilah, če se le zmislimo na to. V treh četrtinkah minute, s končno hitrostjo 465 metrov v sekundi, to je s hitrostjo topovske kroglje, bi zadeli nesrečneži ob zemljo in obležali kot kupček brezlične mase.

In vendar hočemo še mnogo, mnogo višje navzgor, kajti naša pot, četudi samo v mislih, nas mora privesti do meseca!

Medpotoma si zapišimo še nekatera dejstva, ki jih opažamo v ozračju. Oblake opazimo samo v spodnjih zračnih plasteh, do kakih osem kilometrov nad zemljo. Višje gori je zrak tako tenak, da se morejo le redkokdaj tvoriti megle. V še višjih sferah pa vlada večna jasnost. Tukaj nas ne more preplašiti nobena nevihta, ne blisek in ne grom.

Toplina z rastočo oddaljenostjo od zemlje zelo hitro pojema. Že v višini nekaterih kilometrov smo pošteno čutili mraz, v vedno jasnih višjih legah pa je ob vsakem letnem času temperatura tako nizka, kot na zemlj. tudi v najhujši zimi na Ruskem nikoli. Vedno tanjši zrak kmalu ne zadostuje več našim pljučam. Nekateri drzni zrakoplovci so v višini 11,000 metrov izgubili zavest, postali trdi od mraza in se skoro zadušili vsled pomanjkanja zraka. Že v višavi nad osem kilometrov smo torej v smrtni nevarnosti, edino-le peroti duha nas lahko poneso še višje nad zemljo.

Toda kaj je to? Pri belem dnevu se temni nebo na strahoten način. Proti prelepo modremu nebu smo bili odjadrali in zdaj se izpreminja ta modrina v globoko črnino; v prisotnosti solnca se dela noč. Vzroka te teme ni težko umeti. Ker ni okoli nas nikakih snovi, ki bi jih solnce obsevalo, zato se nam kažejo nebesni prostori v svoji naravni temačnosti.

Kmalu smo popolnoma v območju neskončnih nebesnih livad, kjer razliva solnce cele reke svojih žarkov, pa vendar ne vstvarja dnevne svetlobe. Dočim gledamo osvetje v črni temini in zvezde v čarobnem blesku, nam jemlje solnce oči s svojo žarno lučjo. Noč je pri belem dnevu, tema sredi svetlobe. Noben zemeljski vrišč ne prodre do sem gori; eksplozija tako silovita, da bi zdrobila vso zemljo, bi nam prav nič ne motila miru, kajti v praznem prostoru je nemogoče vsako širjenje zvoka.

Krog nas vlada strahoten mraz, ki bi popolnoma zamoril zemljo, ko bi ne imela zračne pelerine, ki jo varuje mraza. Kjer ni nobenega predmeta, ki bi ga solnce ogrelo, tam ostaneta njegova svetloba in toplota brez učinka. Izračunali so, da imajo te oddaljene podnebne puščave temperaturo 270° pod ničlo. Jasno ti bo, da je v takih smrtonosnih razmerah vsako življenje popolnoma izključeno. Ali bova vkljub temu nadaljevala izlet skozi to nevarno pokrajino? Zakaj pa ne? Gospa fantazija se posmehuje vsaki nevarnosti in naju ponese, kamor le hočeva! — —

Seveda se ne marava dolgo muditi v tej puščavi. Najin cilj je luna: zato ne izgubljajva časa! Toda mimo enega kraja nočeva iti molče, ne da bi se pomudila tamkaj za trenotek. To je neko mesto med zemljo in mesecem, kjer je nekaka meja med obema glede privlačne sile; ta točka je oddaljena od zemlje devet desetin cele razdalje obeh planetov. Tukaj nas ne vleče nase ne zemlja in ne mesec, smo torej prvikrat popolnoma neodvisni od sveta; teže telesa ne čutimo prav nič več.

Toda naprej moramo! Doslej smo pluli z glavo obrnjeni proti mesecu, z nogami pa proti zemlji; sedaj pa, oprosti čudni zahtevi! se moraš postaviti na glavo, če hočeš priti na luno z nogami, ne pa prileteti nanjo z glavo. To ti pove lastna pamet: ko smo prestopili ono mejo, ne spadamo več v območje zemlje, ampak se nas je polastila privlačnost lune. Za nas je zdaj mesec spodaj, zemlja pa zgoraj. Odslej se tudi ne dvigamo ž njim na luno. Gola gamo več v balonu, ampak paistina je: iz višine 40,000 kilometrov padamo proti mesecu; njegova privlačnost nas vleče z vedno rastočo brzino navzdol. Mraz nas je pretresal ob misli, da bi vtegnil ponesrečiti kak zrakoplovec v višini 11,000 metrov; a kaj je to proti našemu lastnemu skoku iz višine 40,000 kilometrov? Kako prav je, da smo se lotili tega potovanja samo v mislih! Padec na luno, ki bi bil našemu telesu usoden, naj naše duše nikakor ne napolni s strahom in trepetom.

Toda kam smo prišli? Pod nogami čutimo trdna tla, pravo, resnično kamenje je to, toda kako strašnsko razmetano brez vsakega reda! Kakor vidiš je torej mesec nalik naši nekdanji domovini-zemlji tudi obla, ki ima skalnato površino.

Ali je kamenje tukaj ravno tako težko kakor je bilo na zemlji? Čudno vprašanje, si misliš, in nepotrebno. Toda preizkusiva raje stvar! Glej, tamle leži velik kamen, ki bi po tvoji lastni cenitvi tehtal najmanj 100 kilogramov, s kakšno lahkoto ga vzdigneš. Na zemlji bi ne mogel niti enako velike jelove klade premakniti tako zlahka. Čudna dežela, kaj ne, kjer kamenji ne tehtajo več, nego pri nas plutovina! Sicer pa, dragi moj sopotnik!

(Dalje prihodnjič)

—o—

—Sovjetska vlada na Ruskem je nedavno podražila takso na potne liste v inozemstvo na $150.

SEMENA

V zalogi imam najboljša jugoslovanska in amerikanska, poljska, vrtna in cvetlična semena. Pišite takoj po brezplačni semenski cenik. Blago pošiljam poštnine prosto.

MATH PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

Telefon pisarne: 6498
Telefon stanovanja: 524

JNO A. TEZAK
SLOVENSKA CVETLIČARNA.
vogal N. Chicago in Indiana St
JOLIET, ILL.

V zalogi imam sveže rože; izdelujem vence za pogrebe, šopke za poroke in za bolnišnice.
Naročila se sprejemajo tudi pismeno, telefonično in brzojavno potom.
Vsa naročila se izvrše po zelo nizki ceni in točno. Poskusite s naročilom enkrat pri meni.

DVAJSET LET je že minilo, odkar izdelujem najbolj uspešna zdravila na svetu za moške, ženske in otroke, kakor Alpen Tinkturo za rast in proti izpadanju las, Bruslin tinkturo zoper sive lase revmatizem, otekline in kostibol, rane, opekline i. t. d. In še veliko drugih zdravil. V tem času sem si pridobil ad 50 tisoč naročnikov, katere sem popolnoma zadovoljil, to pričajo lepa zahvalna pisma, katere sem dobil od naših Slovencev, Hrvatov in Srbov. Pišite po cenik, ga pošiljem zastonj.

JACOB WAHCIC,
1436 E. 95th St. Cleveland, Ohio

STOP!

J. J. Wahcic, 1436 E. 95th St. Cleveland, Ohio.
Sprejel sem vašo Alpen tinkturo za lase in Bruslin tinkturo za sive lase. Vse sem porabil z najboljšim uspehom; prepričan sem, da so vaša zdravila v resnici jako koristna, za kar se vam lepo zahvalim in vam želim veliko uspeha; vaš rojak
Peter Cavich, P. O. Box 196, Hartford, Ill.

DOMAČA ZDRAVILA.

V zalogi imam jedilne dišave, Knajpovo ječmenovo kavo in importirana zdravila, katera priporoča msgr. Knajp v knjigi
DOMAČI ZDRAVNIK.
Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabi.
V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

MATH PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

ZASTAVE, BANDERA, REGALIJE in ZLATE ZNAKE
za društva ter člane K. S .K. J. izdeluje
EMIL BACHMAN
1107 S. Hamlin Ave. Chicago, Ill.
Pišite po cenik!

VAŽNO

je za vsakega rojaka, da vse svoje notarske posle poveri edinole izkušenemu notarju. Podpisani imam dolgoletno prakso v izdelovanju kupnih pogodb, pooblastil, vsakovrstnih pobotnic, oporok, dolžnih pisem, v pretakovanju stanja zemljišč in raznih drugih stvareh, bodisi tukaj ali v starem kraju, in se rojakom toplo priporočam.

ANTON ZBASNIK,
slovenski javni notar,
4905 Butler Street, Pittsburgh, Pa.

IMAM NA ZALOGI IMPORTIRANE

LUBAS - HARMONIKE

nmške, kranjske in polnovrstne ali chromatične; tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglašene. Vzamem v zameno, kupujem in prodajam tudi že rabljene harmonike vsakovrstnih izdelkov.

ALOIS SKULJ
323 EPSILON PL.
BROOKLYN, N. Y.

MRS. ANTONIJA RIFFEL,
slovenska babica
522 N. Broadway JOLIET, ILL.
Telefon 2380-J.

Telefon urada: 749
Telefon stanovanja 2222-J.
Weese Printing Company
1 JEFFERSON ST., JOLIET, ILL.
2. nadstropje, pri mostu.
Julius C. Weese, poslovodja
Tiskarna in izdelovalnica štampilj in ževbuka. Tiskamo v vseh jezikih.

NAD 20 LET
že izdelujem
HARMONIKE

ki so med vsemi drugimi izdelki priznane za najboljše. V izdelovanju harmonik sem torej dosegel najboljšo skušnjo in prakso. Da so moje harmonike v resnici najbolj znane in priljubljene, dokazujejo številna pohvalna pisma iz vseh krajev širom držav.
V zalogi imam tudi najnovejše slovenske in druge

PIANO ROLE IN plošče za gramofone

Pišite po cenik.

Pri meni boste dobili vsak muzikalični inštrument, mali ali veliki, za nizko ceno.
Blago razpošiljam po celi Ameriki.
Se uljudno priporočam rojakom

ANTON MERVAR
Music Store,
6911 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, OHIO.

J. KLEPEC, javni notar.
Insurance, Real Estate, Loans,
Phone 5768 ali pa 1991-R,
107 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NOVO ZA STARO POHIŠTVO!

No, kaj pa hočete še več! Vedno ste se izgovarjali, češ: Mi bi takoj kupili fino novo pohištvo, ali kam naj pa denemo sedajno pohištvo, ki je še v tako dobrem stanju Mi vam to uganko sedaj lahko rešimo: Mi smo pripravljeni vam sedaj zamenjati in sicer:

Mi vam damo novo za staro pohištvo.

Mi smo ustanovili (najeli) še eno prodajalno, v kateri bomo obdržavali tako pohištvo, katero zamenjamo za novo. Kajti veliko je ljudi, kateri ne morejo kupiti novega in modernega in kupijo radi kaj cenenega. In veliko je ljudi, kateri bi kupili radi fino moderno pohištvo, ako bi zamogli za svoje pohištvo dobiti nekaj na račun. In tako bo na ta način za oboje ustreženo. Mi damo priliko na dvojno stran: Kupite si lahko fino moderno pohištvo, in drugi si pa kupijo nekaj po vredni ceni, kajti pri blagu, katerega mi zamenjamo za novo, ne iščemo nikake procente ali zaslužka, kar bomo mi vzeli v račun, to bomo računali onim, kateri bodo kupili od nas že rabljeno blago. In da ne bo v prodajalni mešanja z novim in starim, smo v ta namen najeli posebno prodajalno, in sicer na: 6108 ST. CLAIR AVE., kjer je že bila nekdaj naša prodajalna.

Rojaki, kateri imate kaj za zamenjati, se takoj priglasite, naročila sprejemamo v vseh prodajalnah. Javite nam vaš naslov, da pridemo pogledati vaše pohištvo, potem pa vas pripeljemo pogledati naše novo blago. Ali ste že obiskali našo novo prodajalno v Collinwoodu? Ne zamudite! To je najmodernejša daleč okoli. Kdor v prvič obišče to prodajalno, naj vpraša za darilo od odprtije, namreč za KROŽNIK.

Za naročila in obilen poset se uljudno priporočamo:

A. Grdina & Sinovi

6019 St. Clair Ave. 15301-7 Waterloo Rd.
6108 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

NA PRODAJ

160 akrov zemlje oddaljeno približno pet milj severno od Chisholma, Minnesota. Cena $5,500.00. LAHKA ODPLAČILA.

160 akrov zemlje devet milj severno od Chisholma, Minn. cene enega akra $15.00.

Dve stanovanjske hiše v Chisholmu, Minn., ki donašajo $55.00 renta na mesec. Cena $5,500.00.

Prazna lota na Lake Str. v Chisholmu, Minn. Cena $3,500.00. Vprašajte za pojasnila pri:

CHISHOLM STATE BANK
CHISHOLM, MINNESOTA.

PREVIDNO in PAMETNO

ravna oni, ki svojega denarja ne drži doma **brez obresti**, ampak ga nalaga v **varne**, državne, okrajine, mestne (municipalne) ter šolske bonde in bonde občeznanih korporacij; ki mu donašajo **od 5% do 6%** obresti na leto. Te obresti se lahko z odstriženimi kuponi lahko zamenja vsakih 6 mesecev. Če rabite denar, lahko bonde vsak dan morda celo z dobičkom prodate.

Način kupovanja bondov je priporočati tudi podpornim organizacijam in društvom.

Skoro vse bonde, katere lastuje K. S. K. J. smo jih MI prodali v popolno zadovoljnost. Pišite nam za pojasnila v slovenskem jeziku, da vam dopošljemo ponudbenecirkularje.

A. C. ALLYN & CO.
67 W. MONROE ST., CHICAGO, ILL.

28. EVHARISTIČNI KONGRES

je pred durmi. Iz starega kraja se pripravlja na ta kongres okrog 100 odličnih zastopnikov slovenskega naroda. Veliko naših rojakov iz cele Amerike se bo zbralo v Chicagu, da osebno prisostujejo tem izvanrednim slavnostim, kakršnih najbrže nihče izmed nas ne bo več doživel. Zastopniki celega sveta pridejo k tej veliki demonstraciji, kakršne svet še ni videl. Več milijonov udeležencev se pričakuje.

ALI SI ŽE MISLIL

na to, da boš želel dobrih, zanesljivih, hitrih poročil o vsem, kar se bo godilo v tem velikem času, zlasti poročila o naših slovenskih kongresnikih?

ALI SI ŽE MISLIL

na to, da bodo tvoji dragi v starem kraju o vsem tem željno pričakovali novic?

Amerikanski Slovenec

je edini slovenski list v Ameriki, ki bo dnevno prinašal novice o celem gibanju, o pripravah, o naših potnikih iz starega kraja in delovanju tamošnjega kongresnega oddelka, čikaškega slovenskega kongresnega odbora, o dnevnih dogodkih in sploh o vsem, kar bo zanimivega o kongresu.

ČE ŠE NISI

naročen na Amerikanskega Slovenca, naroči ga takoj, da boš o vsem dobro poučen. Naroči ga svojim dragim V STARI KRAJ, brezmejno ti bodo hvaležni.

ČE TVOJ PRIJATELJ ALI ZNANEC

še nima Amerikanskega Slovenca, daj mu tale cirkular, da ga čita in opozori ga, da si tudi on list takoj naroči. Vsi ne moremo osebno na kongres, žal pa bo vsakemu, ki ne bo čital poročila v Amerikanskem Slovencu in v duhu preživljal vse dogodke.

NAROČNINA

za A. S. je $5.00 na leto, za pol leta $2.50 in se pošilja na upravništvo:

Amerikanski Slovenec
1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Vabilo na veliko **spomladansko veselico**

katero priredi
društvo "Zvon" št. 70 J. S. K. J.
CHICAGO, ILL.
v soboto zvečer, dne 8. maja 1926.
v veliki dvorani S. N. P. J. 2657 So. Lawndale Ave.
Začetek ob 8. uri. — Vstopnina 50c za osebo.
Ker je to zadnja spomladanska veselica, se pričakuje obilo udeležbe. — Za dobro postrežbo bo vse preskrbljeno.
ODBOR.
dr. "Zvon" št. 70 J. S. K. J.